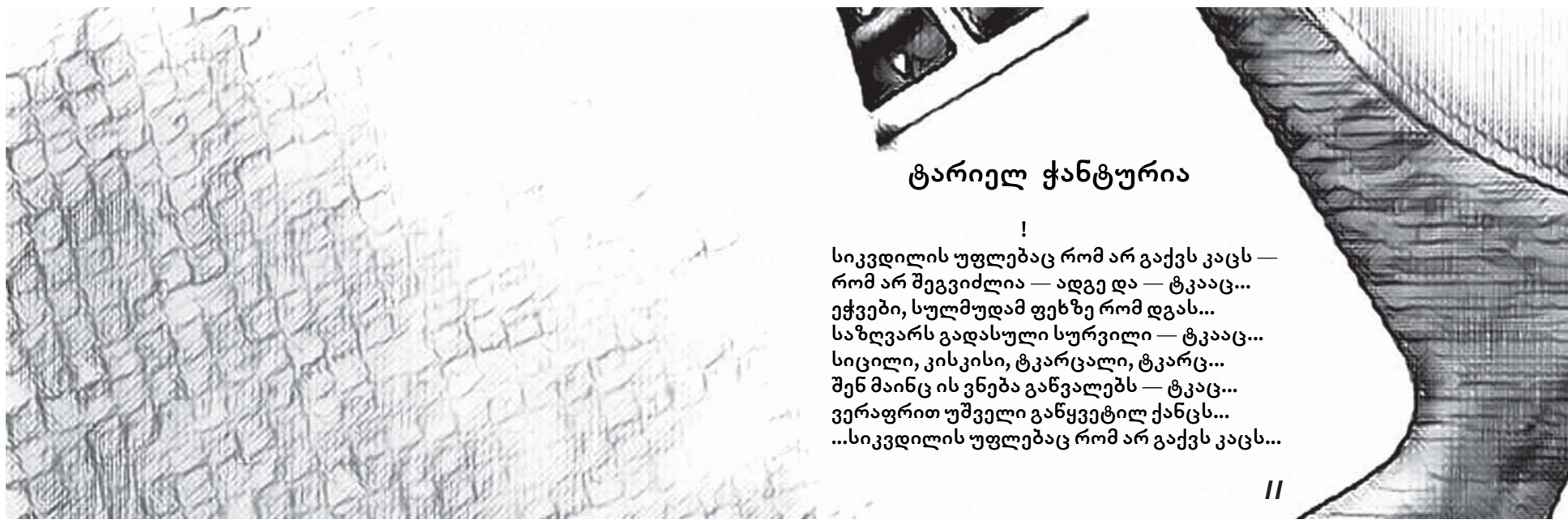

ლიტერატურული გაზეთი

№17 (225) 21 სექტემბერი - 4 ოქტომბერი 2018

ბამონის ორ კვირაში ერთხელ, პარასკეობით

ფასი 80 თეთრი

ტარიელ ჭანტურია

!
სიკვდილის უფლებაც რომ არ გაქვს კაცს —
რომ არ შეგვიძლია — ადგე და — ტკააც...
ეჭვები, სულმუდამ ფეხზე რომ დგას...
საზღვარს გადასული სურვილი — ტკააც...
სიცილი, კისკისი, ტკარცალი, ტკარც...
შენ მაინც ის ვნება განვალეხ — ტკააც...
ვერაფრით უშველი განყვეტილ ქანცს...
...სიკვდილის უფლებაც რომ არ გაქვს კაცს...

||

პაატა ნაცვლიშვილი

სმათა ელვარობანი ანუ ახალრითმოვანება

დილა ღამეს გამოექცა, დაამსხვრია თითქოს მინა,
და ბალახზე მიმოფანტა ნამსხვრევები, როგორც ნამი.

ზოგი კუთხე მახვილია, ზოგი ბლაგვი, ზოგიც — მართი,
რა თქმა უნდა, არის რითმა, არის რითმა, არის რითმა...

ეფემერას — ეფემერა, სუმბულს — მნირი, ბულბულს — ვარდი...
არ ედრება ერთურთს, მაგრამ ყორანსა და მერანს ვადრი.

არის, ურითმოვაც არის, მაგრამ არის კიდევ რითმა,
ო, არ მითხრა არაფერი! ო, არ მითხრა, არა, არ მით...

არის მინა, არის ქვიშა, არის მადნეულიც, მაგრამ
ტონა თიხა გადასწონა ოქროს ერთადერთმა გრამმა.

არის სესხი, არის ვალი, ვალის გასტუმრება ვალით,
არის თვალის, მაგრამ სხვაა მაინც შინაგანი თვალი!

ჯობს, რომ გატყდეს და დაიმსხვრეს, გა-ცა-უჩნდეს ვიდრე ბზარი,
ზოგი კვდება სიცილით და ზოგს შური თუ იპყრობს ბრაზი.

სავარცხელი არ სჭირდება, მელოტს უკვირს — რა თმა, რი თმა!
ვინ ახლოდან დამაკვირდა, ვინ შორიდან დიდხანს მთირა!

არის თეთრი, არის კეთრი, არის გეტრი, მეტრი, ფეტრი...
არის ტერფი ფეხბურთელის, პოეტურიც არის ტერფი.

უნდა გქონდეს მოკრძალება მოგვის, ბერის, სუფის, ბრძენის,
შუმერის და ინდოელის, რომაელის, ფრანგის, ბერძნის.

როცა საქმე არის სიტყვა, როცა სიტყვა არის საქმე:
სხვადასხვაა პონცის სქემა, სქემა-რუკა, დიდი სქემა.

მამა უნდა იცნო ძეთი, ვიშნუ უნდა იცნო რამით,
რა თქმა უნდა, არის, რიტმი, მაგრამ არის კიდევ რითმა!

რა ხალხია, რა ტომია, მომღერალთა რაა მოდგმა,
რომ ვერცა რამ დაიტია, ვერც რა ჩარჩომ, ვერც რა დოგმამ.

გურამიშვილს, ვაჟას, გალას სალამს აძლევს ვინმე მესხი,
მისხდომიან სუფრას მორჭმით — ვის რამდენი ერგო ხემსი.

სოსო, გოგლა, მუხრან, გივი, ტარიელი, ვახტანგ, ოთარ...
გესალმებით, ველარ გიტევთ, ვერც მე, ველარც ნიგნის თარო.

უდაბნოს თუ სტეპთა შვილებს ეშინიათ — რა მთა, რი მთა,
ვიციტ, არის მრავალგვარი, მაგრამ არის სულ სხვა რითმა...

ნუ მოსდგები ცხენზე მჯდარი შენს სამშობლოს უცხო ჯარით,
რაც არ ბრწყინავს, არ გეგონოს, მარტოოდენ არის ჯარით.

დაიფრინო უნდა უცხო, როგორც ქორმა გნოლის ჯოგი,
ციხე-გოჯი გაამაგრო, მიუმატო თუნდაც გოჯი!

ავტოპორტრეტს უნდა ჰგავდეს, გინდა შარჟი, გინდა ხატი,
სხვაზე მაღლა ვერ ახტები, თავზე მაღლა თუ არ ახტი.

კარგად მესმის, მეც მომბეზრდა, რასაც ადრე ერქვა რითმა,
ეო-მეოც, სილაუვარდეც ჩავანაცვლოთ უნდა რამით.

შიშვლად არვის არ სჭირდება, შეიმოსოს უნდა აზრი,
არასოდეს არ იკითხო — მუდამ შენთვის რეკავს ზარი.

ვერ მომყვება, ვინც არ მიყვარს, ვინც მე მიყვარს, ალბათ ვერც ის,
თუმც არავინ არ შევცვლილვართ, შეიცვალა დრო და სივრცე...

ვინ აყენებს ქვევრში ღვინოს, ვინ — დოქიდან ღვინოს ასხამს,
ვინც ფრთა უნდა შემიკვეცოს, მანვე უნდა ფრთები მასხას.

თუ არ რითმა, თუ არ რითმა, თუ არ რითმა, თუ არ რითმა,
პროზისეულ მოძალებას მოერევი აბა მარით?!

ნუ აურევ თეთრში სხვა ფერს, ნუ აურევ სხვა ფერს შავში,
განა ყველამ გაიგონა, რას ჩიოდა შავი შავში.

ოკეანის სიდიადე რომ არ დარჩეს უცხო ამბად,
გაიყვანო უნდა არხი, ააშენო უნდა დამბა.

უნდა შენკენ მოახედო დღის მუშაც და ღამის მეხრეც,
არ გაექცე უნდა ტალღას, თუნდაც ტალღა იყოს მეცხრე.

ზოგი ახლაც დადის ურმით, არის ნავი, ავტო, თრამი...
მაგრამ არის ავიონიც, ვიიონიც... არის რითმა!

არის ეტლი, ფაიტონი, ტარანტასი, არის კები,
მაგრამ ფრენა სულ სხვა არის, რაგინდ ზეცას ედგას კიბე!

იყინება ვერცხლისწყალი, ანტარქტიდამ იწყო დნობა,
ალარავის არ ვენდობი, ვისიც დღემდე მქონდა ნდობა...

ვკეცე, ვკეცე, ვერ დავკეცე, ჩვევად მექცა გზათა კეცვა,
სავსე ქუდი გადმოვბერტყე და დევების დავდგი ცეკვა!

მე ვარ გახალისებული ბადრით, ლალით, გოგით, მარით...
რა თქმა უნდა, რითმაც არის, მაგრამ არის კიდევ რ ი თ მ ა.

სხვადასხვაა დაბრუნება ფარით, ფარზე, ფართან, ფარში.
გინდ ბერეტი დაიხურე, გაიკეთე გინდა შარფი.

ვესალმები მკითხველებსაც, ანოთ, ვანოთ, გვანცათ, ირმათ,
კი არსებობს რითმა, მაგრამ არის კიდევ სულ სხვა რ ი თ მ ა!

გორაკები ახლოს მოჩანს, შორს მაღალი წვანან მთები,
მზეს სხივები გაუშლია მთებზე, როგორც ქალის თმები.

სულ სხვა(ა) რითმა

ტარიელ ჭანტურია

ათჳაჳინათ სიტყვას სიტყვა...

სიტყვა, სიტყვის ნაცნობი,
სიტყვა, სიტყვის ძმაცაცო,
სიტყვა, სიტყვის დაქალი,
ქმარი ანდა ცოლი.
სიტყვა, სიტყვის მსახური,
სიტყვა, სიტყვის ბატონი,
სიტყვა, სიტყვის სწორი და
სიტყვა, სიტყვის ტოლი...
სიტყვა, სიტყვის ჯალათი,
სიტყვა, სიტყვის აგენტი,
სიტყვა, სიტყვის კიბე და
სიტყვა, სიტყვის ჭერი,
სიტყვა, სიტყვის ლაქია,
სიტყვა, სიტყვის ექიმი,
სიტყვა, სიტყვის მოყვარე,
სიტყვა, სიტყვის მტერი!
სიტყვა, ბრძენი ნამდვილი,
სიტყვა, ნალდი შტერი...
სიტყვა, ნალდი ურწმუნო,
სიტყვა, ნალდი ბერი,
სიტყვა, ცოტა ძალიან!
სიტყვა, ისე ბევრი!
სიტყვა უპარტიო და
ცხრა პარტიის წევრი...
სიტყვა, ხან უფერული,
ხან შვიდივე ფერი...
სიტყვა, სულ რომ ტირის და
სიტყვა, სულ რომ მღერის!
სიტყვა — ყველაფერი და
სიტყვა — არაფერი...

რთულია, ძვირფასო, სიცოცხლის საკითხი —
ვის როდის
სად
როდის
რამდენი სურდა! —
ასი! ან ოთხმოცი!
სამოცი!
ორმოცი...
სიცოცხლეს — უცნობ ბრძენს —
ბლომად აქვს ხურდა...

ჩვენ ვინ გვეკითხება,
როდის და რამდენი! —
ვის როგორ უნდოდა!
ვის როგორ სურდა...
ზოგის — ვთქვათ, ასოცი!
ზოგის — ოთხმოცდარვა...
მაგრამ სიცოცხლესაც
ხომა აქვს ხურდა!
სად, როდის, რამდენი —
ვის როგორ სურდა...
სიცოცხლეს — ბრძენ ბანკირს —
ხომა აქვს ხურდა...
სიცოცხლე! ჩვენ ამას ვინ შეგვეკითხება —
ვის, როდის, ვის რატომ, რამდენი სურდა!
ვთქვათ, ასი!
ოთხმოცი!
სამოცდათხუთმეტი!
...სიცოცხლეს — რთულ ბანკირს, ბლომად აქვს ხურდა...

ჩიტი-გვრიტი მოფრინავდა,
ოუ რანინა,
მე შროშანი მეგონაო,
ოუ რანინა!
სადაც კარგი გოგო ვნახე,
ოუ რანინა,

ყველა ჩემი მეგონაო,
ოუ რანინა!
ბავშვობაში ყველა კაცი,
ოუ რანინა,

მართლა კაცი მეგონაო,
ოუ რანინა!
ბავშვობაში ყველა ქალი,
ოუ რანინა,

მართლა ქალი მეგონაო,
ოუ რანინა,
ბავშვობაში ყველა ლექსი,
ოუ რანინა,

პოეზია მეგონაო,
ოუ რანინა!

ბავშვობაში ეს სიცოცხლე,
ოუ რანინა,
უსასრულო მეგონაო,
ოუ რანინა,

ბავშვობაში საქართველო,
ოუ რანინა,

მართლა ჩვენი მეგონაო,
ოუ რანინა!

ბავშვობაში ჩემი თავი,
ოუ რანინა,

ანგელოზი მეგონაო,
ოუ რანინა!

ბავშვობაში შენი ცოლი,
ოუ რანინა,
ჩემი ცოლი მეგონაო,
ოუ რანინა!

ბავშვობაში მზე და მთვარე,
ოუ რანინა,

სათამაშო მეგონაო,
ოუ რანინა!

ბავშვობაში ყველა დედა,
ოუ რანინა,
პატიმარი მეგონაო,
ოუ რანინა!

ბავშვობაში ყველა მამა,
ოუ რანინა,
პატიმარი მეგონაო,
ოუ რანინა...

მოღრუპული ლექსაროში

ხან მაშრიყელო, ხან მალრიბელო —
ყველგან ნამყოფო ჩვენო ღრუბელო!
ხან რომ ბიჭი ხარ, ხან რომ გოგო ხარ,
ხან რომ ცხენი ხარ — თეთრი, უბელო!
ხან — ნაძვის ტოტო, ხან — ირმის რქებო,
ხან შავი დათვის თეთრო, ყრუ ბელო!
ათასნაირო, სულ ერთნაირო,
მთელი პლანეტის ღვიძლო — ღრუბელო!
შენ შეგიძლია, საცოდავ ნიავს,
თუ სურვილი გაქვს, სული უბერო!
ნუ განვიმდები!
ნუ გათოვდები! —
ნუ გათავდები, ჩვენო ღრუბელო!

ყოყმანი

ვერ ვისვენებ ვერაფრით —
ვდგები, ვწვები, ვწრიალებ! —
ვერ ვივინყებ ტკივილებს —
ძველებს — მრავალწლიანებს!
ისევ მიკვირს — რას ვერჩი
მოგონებებს, მემუარს... —
ფიქრში ახლაც დავცინი
უანრისთვის თქმულ ჩემ უარს...
რა იციან შვილებმა,
ახლობლებმა, მოყვრებმა —
ჩემს იმ ფარულ ტკივილებს
ვინ იტყვის, ვინ მოყვება...
...ახლაც, მოგონებების
დიდ, სქელ ბლოკნოტს გადავშლი —
გავიხსენებ...
დავწერ და...
ახლაც ისევ გადავშლი...

...
ტარიკოს — ალტერ ეგოს —
ვთხოვ, მიშველოს, მირჩიოს —
ჩვენი მთავარი წიგნი
იქნებ გადავირჩინოთ...

! ნუკრასთენია !

— რა გინდაო, მკითხე წელან!
არაფერი არ მინდა!
სიკვდილი რომ სიკვდილია,
სიკვდილიც კი არ მინდა!
ეს სიკვდილი ხომ არ მინდა —
არც სიცოცხლე არ მინდა!

თვითონ მეც კი, გესმის? მეც კი
ალარ ვიცი, რა მინდა!

ფრიდონთან და ავთანდილთან,
ვისოსთან და რამონთან
გავატარე ეს ცხოვრება!
დღეს — არ ვიცი, რა მინდა!

ალარც ხიმენესთან მინდა —
განთქმულ ხუან რამონთან...
არც მან იცის, რა უნდა და
არც მე ვიცი, რა მინდა...

...თუმცა ის ხომ ალარ არის!
ვიტყვი სიტყვას — ამინ! — და

გავაგრძელებ იმ ძველ სათქმელს —
ალარ ვიცი, რა მინდა...

დანყვებილი სერკანტინი

მარადიული რომანი

კაცი ქალთან დანვა!
ქალმა კაცი დანვა...

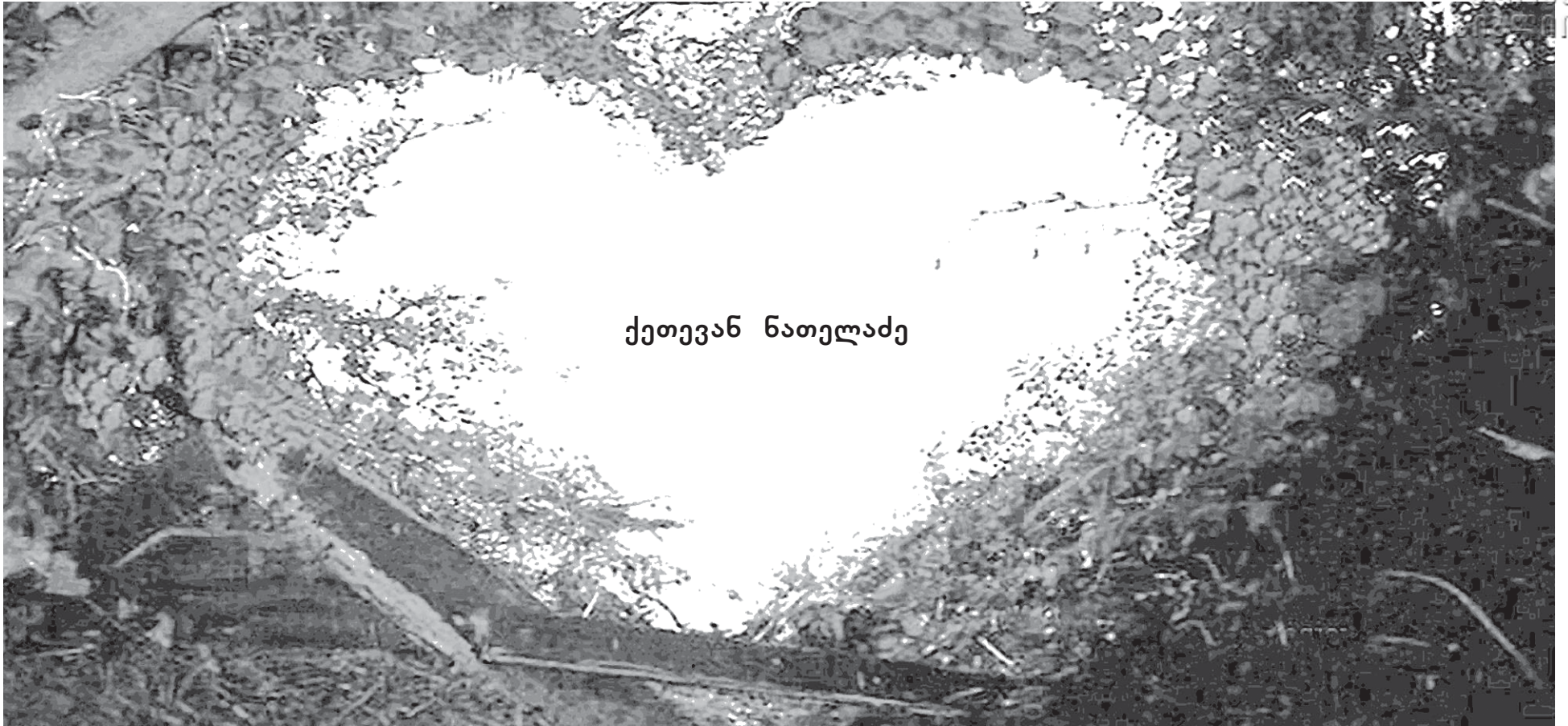
სამოთხე

...ფრთხილად, კარები იკეტება!

პვი მსგავსება

გაილო უეცრად ის კარი ოტელის! —
გამოჩნდა ცრუ სახე ისკარიოტელის...

— გეტყვი, სუიციდზეც გიფიქრია რაკი:
ყველას არ აქვს, ძმაო, თავის მოკვლის ტრაკი!..

ქეთევან ნათელაძე

ლურჯი მონყენა

შემოსავს ზამთარი ბაღებს და გზებს თეთრად, საღამო სარკესთან იზომავს კვლავ ნიღბებს, და როგორც ცხოვრების მთავარი შეხვედრა, ეს ლურჯი მონყენა მთლიანად წამიღებს...

კანზე მარტოობის მაფხიზლებს შეხება, უნინ შემოდგომის ფოთლები მიყვარდა, მწუხრი, ვით ჟირაფი — დალაქულ ფეხებით — ჩემს წინ მიმოდის და ყველა ფიქრს მიფანტავს.

ღამეა მონყენის და ლურჯი ხავერდის, შუქივით გადამდის სხეულზე მონყენა, ნოემბრის ფოთლებს რომ ქარ-და-ქარ არევენ, ისეთი შეშლილი ამინდის მონყე ვარ.

ოთახში ხეების სიმუნჯე იჭრება, ჩამქრალი დღეების შეიცვლის ნუსხა ფერს, და მოგონებები — ველური ჭინჭრები, სხეულზე მსუსხავენ, ძვლებამდე მსუსხავენ...

დაფარა ყვავილთა სილურჯე ბზარები კედლებზე, ამოჰყავს ყვითელი მზე რიჟრაჟს, და ყოველ საღამოს დამშრალი თვალებით, ვუყურებ ჩემს შიგნით მზის ჩასვლის პეიზაჟს.

მაშინებს ბოლო დროს სიფითრე, ვერ ვთბები... ვუყურებ თოვლივით შეწყვეტილ ნაკვალევს, შეხედავ, სარკმლებთან ამაყი ღმერთები როგორ ჩაივლიან და გამაკანკალებს.

შემოსავს ზამთარი ბაღებს და გზებს თეთრად, შეაკრთობს სიზმრებს და ღამეებს ნათოვლებს, და როგორც ცხოვრების მთავარი შეხვედრა, ეს ლურჯი მონყენა თავს დამამახსოვრებს.

აქლვანა ყველა გოგოს

თითქოს მზე იწყებს დაბნელებას, როცა შენ ტირი, ნუ ტირი, ყველა განსაცდელი კვამლივით წავა, ყველა მითიურ სასწაულის მთავარი გმირი, და ამავე დროს შემოქმედიც შენ ხარ თავად! იცვლება ირგვლივ ყველაფერი, დრო დადგა ყალბი, შენ კვლავ იგი ხარ, ვინც იყავი ბევრი წლის წინათ — პატარა გოგო, აბრეშუმის ცისფერი კაბით, და შენს სანოლთან ღმერთის კეთილ ანგელოზს სძინავს. და შენს სიზმრებში ცას ფერი აქვს ხასხასა ლურჯი, და ირწევინ ხორბლისფერი ყანები ზანტად, შენ დგახარ შენი მოღბერტით და ჯადოსნურ ფუნჯით, და შენს გარშემო მოყვავილე გაზაფხულს ხატავ. ნუ ტირი, შენ ხარ სილამაზის უმრეტი წყარო, შენს დიდრონ თვალებს არ უხდება ამდენი სევდა, მერე რა, თუკი ახლა გტკივა... ჩადგება ქარი, და როგორც ზღაპრებს გიყვებოდა ძილის წინ დედა, კვლავ დაინახავ მოსაუბრე კენკროვან ხეებს, სხვენში მოფრენილ ფერიების მომღერალ კრებას, მაგრამ არ მისცე უიმედოდ მოშხამულ დღეებს შენს შეუცნობელ სამყაროში შემოსვლის ნება. არ დაუჯერო, სისუსტეში ვინც დაგდო ბრალი, მოიგებ შენს ომს და იპოვი მას, რასაც ეძებ, შენშია სხვისთვის უხილავი, ღვთიური ძალა, მე შენი მჯერა, შეუძლებელს ვიცი, რომ შეძლებ. შენშია, რაც კი მშვენიერი არსებობს ცნება, წამით დახუჭე თვალები და თავადვე ნახავ,

შენ კვლავ ის ურჩი გოგონა ხარ, გაჩეჩილ თმებით, მზის ათინათში ასკინკილით რომ მორბის ლაღად. რომ ავსებს მზისებრ დიდი შუქით გარშემო ყოველს, ეს შენეული ზღაპარია, ნუ აქცევ დრამად, მერე რა, თუკი სასწაული ჯერ ვერსად ჰპოვე, ყველაზე დიდი სასწაული შენშია თავად. ნუ ტირი... რამაც დაგისველა ცრემლებით თვალი, გადაივიწყე, უსახური სიზმარი როგორც, შენ შეძლებ იყო გასაოცრად ძლიერი ქალი, და მაინც ცისფერკაბიანი, პატარა გოგო...

ამღამ ცა ისე დაბალია, მთვარე ისეთი ახალია, ვით სახლის ჭერზე ჭალის ბურთებს, ალბათ ხელითაც ავწვდებოდი, მე ვიცი შენთან სხვა ქალია, მე ვიცი ჩემთან სხვა ქარია, და მაინც თოვლის სიმსუბუქით შენს შიშველ ტანზე დავწვებოდი...

აქ ბალახებიც დამყოლია, აქ ამინდებიც დამყოლია, რაც ნაკვალევად დარჩენილა, იმას ადვილად წვიმა ვერ შლის, შენი სურნელი ამყოლია, შენი სურნელი შენს მკლავებში, როგორც ზაფხულის მდინარეში.

შენი ხელები მყვარებია, შენი თვალები მყვარებია, და მონატრების ღამეები რაღაც სიგიჟეს დამმართებენ, სახლს უკან ხორბლის ყანებია, სახლს უკან მუხლამდე ყანებია, კომპის ხეებზე მთვარეები ყვითელი შუქით ანათებენ...

დასჩემდათ ქარებს რიარია, ქარიც უწინდელი ნიაფია და სული სცდება ყველა საზღვარს, რომელსაც ადრე არ ვცდებოდი, მე ვიცი უკვე გვიანია, მე ვიცი მართლა გვიანია, და მაინც, თოვლის სიმსუბუქით შენს შიშველ ტანზე დავწვებოდი...

პირაპირი იბრაჰიმს

ქარი წაიღებს, რითაც ვინვოდით, რაც აღმფრენის გაგვანდა მსგავსი, როდის იყო რომ ქარმა იცოდეს, რაც მიაქვს, იმის წონა და ფასი.

როდის იყო რომ ქარი შველოდა გულს უკვე ჩასულ მზეების ნაცვლად, როდის იყო რომ ქარს გასჩენოდა დანაშაულის მტანჯველი განცდა.

არც არასოდეს... და თუმცა ქარსაც, ჩვენი ტკივილის ზიარად ვთვლიდით, ქარი გააქრობს ყველაფერს, რასაც ვაკონწივდით შიშით და რიღით...

დაუვლის გრძნობებს ფოთლების მაგვარს, რომ ბედისწერა ბოლომდე იძმოს, შენც მოხვალ ალბათ ოდესმე, მაგრამ შენს მოსვლას ირგვლივ ვერავინ იგრძნობს! ...იქროლებს ქარი...

დაბისათაპდი...

ცხოვრების ყველა საიდუმლოს ფარდა ახადა დრომ და რა გითხრა... ეს ლექსია, სადაც დავმთავრდი... ახლა რომ მთხოვო სამახსოვროდ რამის დახატვა, თბილ ქვეყნებისკენ წასულ ჩიტებს დაგიხატავდი...

მეცოდებიან, შიშველებიან როცა ხეები, გაზაფხულამდე მოთმინებით ვიდრე იცდიან, ვიდრე იწვიმებს და უბრალოდ ვიდრე დღეები ხასიათივით ცივ ამინდებს გამოიცვლიან...

ქარში გასული გოგოსთვის კი ალბათ რთულია, ყოველთვის მიზანს ამართლებდეს ამბის შედეგი, გაყალბებული გრძნობებივით უსახურია, კედელს მიკრული... რენუარის ყალბი შედეგრი.

ახლა ქუჩები ღამეულმა სუსხმა მონისლა, კურნავს კი არა, დრო ბოლომდე აქრობს იარებს, ველარც ვიხსენებ ჩემგან წასულთ დიდ თოვლობისას თბილ ქვეყნებისკენ გადაფრენილ ადამიანებს...

სამყაროს შეცვლის შესახებაც გაქრენ მითები, ცივი ქარები საბოლოოდ მაინც დაგლიან, მეცოდებიან წერილები, უკვე ყვითელი, რომ დანერეს და მერე არსად გაუგზავნიათ...

რა გითხრა... უკვე აღარაფერს გრძნობენ ხელები, ფოთლების სენი მოერიათ იმ ძველ სურათებს, მეცოდებიან გოგოები თვალში ცრემლებით, დამაჯერებლად რომ ყვებიან, როგორ უმართლებთ...

ცხოვრების ყველა საიდუმლოს ფარდა ახადა დრომ და რა გითხრა... ეს ლექსია, სადაც დავმთავრდი... ახლა რომ მთხოვო სამახსოვროდ რამის დახატვა, თბილ ქვეყნებისკენ წასულ ჩიტებს დაგიხატავდი...

მეგობრას

მე ბოლოს შენთან მიკითხავენ და შენ პირობას ამ ბოლოჯერაც შეასრულებ — არაფერს იტყვი... შენ იტყვი სიტყვებს ზერელეს და უფრო პირობითს, რამეთუ სხვა მხრივ საშიშია ყოველი სიტყვა...

ნუ ისაუბრებ დეტალებზე, ზუსტ თარიღებზე, როდის მოვედი, დაგირეკე ბოლოჯერ როდის, გკითხავენ პირად შეგრძნებებზე, ნუ ალელღები, უბრალოდ მოკლედ უთხარი, რომ არაფერს ვგრძნობდი.

მოყვი რამე, მაგალითად, რომ ვუყურებდით ამ ცოტა ხნის წინ, სამხრეთისკენ მიმავალ ბატებს, რომ ყვითლდებოდნენ ნეკერჩხლები ნაცნობი სევდით და ფანჯარასთან დიდხანს თვლიდა მეზობლის კატა...

თქვი, რომ არ იცი არაფერი ამაზე მეტი, და კაცმა რომ თქვას, არც ესაა ძალიან ცოტა, გეტყვიან, თუ რამ დაგიბარე, ვერც გაამტყუნებ, ხომ შესაძლოა, რომ სათქმელი რაიმე მქონდა...

შენ უბასუხებ — არაფერი ყოფილა მსგავსი, არავითარი წერილები, არცერთი სიტყვა... მე ბოლოს შენთან მიკითხავ და მე რე არსად... შენ კი პირობას შეასრულებ — არაფერს იტყვი.

და ყოველგვარი შესავლების გარეშე ასე შენ შეგიძლია დაამატო, რომ იყო თოვა, რომ სათქმელია არაფერი, ხოლო კითხვაზე თუ როდის მოვალ, შენ იტყვი, რომ მე აღარ მოვალ.

...იტყვი, რომ დავრჩით მეგობრებად და პირველ ყოვლის ისედაც დიდხანს ვიმეგობრეთ, უხსოვარ დროდან... რომ მე წავედი, სულ უბრალოდ და იყო თოვლი, აუარება თეთრი თოვლი და ყველგან თოვდა...

ჩემი თავიდან, ჩემო თავო, რადგან წახვედი, გესაუბრები, ვიდრე გესმის, ვიდრე შეგშლიან, ამაზრუნენია გიდასტურებ, სასონარმკვეთიც, რომ სიყვარული ხრწნადა და უკვე ლეშია.

მინც ვიუტად უსხეულოს ეძებ ქარის კვალს, გარეთ სიყალბე შიშის ნისლში ახვევს ქალაქებს, რა სიგიჟეა, ჩემო თავო, ასე გარისკვა, საკუთარ თავთან ამდენს ან რა გალაპარაკებს!

მე მკითხე, ვიცი ყველაფერი, როგორ გაგნირეს მათ, ვინც გიყვარდა თან საკუთარ თავზე ძალიან, რომ აგროვებდნენ შენი სულის დამზრალ ნაწილებს, რომ ახლა შენს ცივ სამყოფელში მხოლოდ ქარია.

მე ვიცი, მხრებზე ფრთებს უგულოდ როგორ გაჭრიდა ის დრო, რომელიც ჩავლილ დღეთა მკვდარი ციფრია, როდესაც მშვიდად გადავუვი ღია ფანჯრიდან, მე ვიცი, მაშინ თვითმკვლელობა არც გიფიქრია.

არც რა თქმა უნდა ვინმესათვის გულის დაწყვეტა, შენთვის მარადჟამს უცხო იყო ყველა ნიღაბი, შენ ქარებს გავდი, ოცნებებსაც ქარი გტაცებდა, და არ შეგეძლო სხვანაირად წასულიყავი.

ახლა რას ეძებ, ჩემო თავო, ასე დამშრალი, ქუჩაში ისევე ფოთოლცვენა დადგა ირიბი, ყველა ნაცნობი მისამართი ქარმა წაშალა, ანდაც ვინ იცის, შენ წაშალე იქნებ პირიქით...

ღმერთს რომ ეძებდი, გიხაროდეს, ღმერთიც გეძებდა, რა გიკვირს, თუკი რაც არ გსურდა, ისიც ხდებოდა, რას იფიქრებდი, ჩემო თავო, იმდენს შეძლებდი, რომ ტკივილებზე დიდსულოვნად გაგლიშებოდა!

რომ ავისმთქმელად გაეზარა ბეჭედს იასპი, რომ დასწულდა იმ სურვილის თეთრი იაბო, ერთ დღესაც დაგსვამ, ჩემო თავო, ჩემივე პირისპირ, და დანანებით ჩემს საკუთარ თავზე გაიმბობ...

რა უნდა მოხდეს...

ჩემს მარტოობას მე და ღამის სიცივე ვიყოფთ, ის დროა, როცა უაზროა იმედიც, მოცდაც, ამაზე უფრო პოეტური რა უნდა იყოს, შენ გაგიხსენებ ყოველ ჯერზე, ინვიმებს როცა...

როცა ქუჩები აპყვებიან წვეთების ციმციმს, ნესტიან კედელს მივეყრდნობი როდესაც უბრაოდ, მომიტანს ქარი იმ ძველ დროდან ჩვენს მართალ სიცილს, რა უნდა იყოს მშვენიერი ამაზე უფრო!..

მახსენებდი და ჩემს ოთახში შემოდის ღმერთი, და სასთუმალთან თენებამდე მიკითხავს ლოცვებს, სულიც, სხეულიც უშენობის მოიცვა სევდამ, ამაზე უფრო საოცარი რა უნდა მომცე...

არის ტკივილი, რომელთანაც ფუჭია სიტყვა, და არის გრძობა, რომელსაც ჩირქს არ სცხებენ განსჯით, ამაზე უფრო უანგარო რა უნდა იყოს, ჩვენ ერთმანეთი გვიყვარდა და მარტონი დავრჩით!

ბოლოს ცხოვრებაც კულისებში მოიხსნის ნიღაბს, ხელისცეცებით სიბნელეში სასწაულს ვეძებთ, ამაზე უფრო საუკუნო რა უნდა იყოს, რომ ვიცხოვრებთ და ერთად ყოფნას ვერასდროს შევძლებთ.

რომ წლები კართან დატოვებენ ვერანახს სიზმრებს, გააშენებენ აუხდენელ ოცნებებს ბაღად, გვემასხვორება ერთმანეთი კადრივით მზისფერ, ამაზე კარგი დასასრული არსებობს რაღა...

ჩემს მარტოობას მე და ღამის სიცივე ვიყოფთ, ვუთვლი უშენო შემოდგომას მომაკვდავ ფოთლებს, ამაზე უფრო მშვენიერი რა უნდა იყოს, ამაზე უფრო მშვენიერი რა უნდა მოხდეს...

ნანეთოსი

აბუბუბული დროის არმალანს გიძახავ, ნასთი დამთრევს ხუჭუჭა და შეღებული მზერის პარმალზე ტირისდენის მჭლე ღამეს გიხუჭავ. ბატკნისფერია ეს ჩემი ტანი და წყალმარჩხია ყველა ნაპირი, რომელთაც ასე ეტანებოდა თოვლის პირი და თოვლის საპირე. ქობი არც ისე. არც ისე ისლის. ყრია ეზოში თოვლის გუფთები და დაძრულს შენი მხრებიდან ნისლებს შემოვიტინე და შევიფუთინები. ეს მამაჩემის დარგულ ვაშლებს თუ ხსოვნას დაუსკდა ვარჯზე ფორები? დროს მელანვიით როგორ შევამრე, სად მომდევს ფონი თუ უფონობა? ჩიორიკების პიანოს, ფორტეს ფითრი — მხეიდის მსხალზე ჯირკვალი — შეიბჟინს და ამ ხელთუქმნელ ნოტებს გულიდან ვინლა ამომიძირკვავს!

სანამ ღრუბლიდან ღრუბელს გიძახავ, თოვლის პირი და თოვლის საპირეც, ამ ტირისდენის ღამეს გიძახი, თოვლში მიჩინილს წამოგეპარე.

ორშაბათის აკისტოლა

გულის ყურეში ლურჯი კარია და აჭრიალებს ზარი და ზაფრა. ჩაუნიშნავი და უკმარია ღამე, რომელიც წამოიზანტა, რომელიც ასე გადგა ტარიგად, სისხლის გუბიდან, ვნების მთვარიდან ჩამოელია კელაპტარივით სტროფი, რომელიც ვერ დაამთავრე. ვერ მიეზარდე მზერამაჭრიანს, გზა ვერ მოგეზე წარაგებს შორის და მუშტისხელა ყელში გაგჩრია ჯავრი, რომელიც ვერ მოიშორე. გამოგეპარა ცხოვრება, ნანო, სიზმარი კი არ... წიგნი ან ლახტი... და არც კი იცი, ნანობ, არ ნანობ, წლებმა რომ ასე დაგტოვეს სახტად. არსაით გზები, აღარც ერთიან ერთმანეთს. მხოლოდ ჩიხი, ჩიხები... და ბედისწერას, ხომ სულ ერთია შეეყრები თუ შეეჩებები? გავძლებ მანამდე. ჟამის საყურე თქვენთვის მეზნევა, დედი, ჩენილი, თქვენ დატოვებულ ამ კედელ-ყურეს მიკედლებული და მიჩინილი.

ზღვა

აილე თვალი მანეირი, მზერამობნეული მდედრი. მზე როცა ჩრდილებს აწერია, მოცოცავს მწუხრის ტეტრაედრი. შავად ბზინვარება ურვილია, ზღვა ზღვაზე უფრო მწყურვალეა, რა აშხეფებული მინდობს, ვოი, მისი თუ ჩემი სურვილია — თითის წვერებზე აწიოს, დაეცოს ცქერის მინდორს.

ტალღების მაგიური ჯაზია და კიბოს ბილიკია მლაშე, იმედის ხელი მაჯაზე და ძრწოლვის ქაფიანი ლაში. ცა ცაზე უფრო აქატია, ეჭვის რიყეები ბოლავს, მზე როცა ჩრდილებს ახატია, და ზვირთის პარაბოლა.

იმაღაცსუბის სონატი

შენ უნდა მითხრა, მთოვარეო, რა მოვუხერხო ამ გულს, დაჭმულს და აჟივლებულს ამოვებით? ჩამოგიჯდები ძელქვის ხის ქვეშ შეყუყულ მერხზე, ვინძლო, შენ ამ დროს ძელქვის შტოებს ჩემთვის მოება.

ჰო, დამანელა, მთოვარეო, ადამის მოდგმის ამპარტავნობამ, სიძულვილმა, სიხარბემ, შურმა. შენი სიგრილე ჩამოფინე თალარებს ოდის, ჩამომენათე, გამიქარვე სინელით ურვა.

ძნელია იმედაცრუება მუდმივად, ჩემო მთოვარეო, მიკვირს შენ რა ნახი სიმშვიდით უმზერ სიძვის ბალებში ვარდ-ყვავილთა მზზინავ ხავერდებს.

სამშობლოს ხატად აღარავინ აღარ ჩემობს და მთელი ქვეყანაც არავისთვის არის სახატე! რას გაბადრვიხარ მედროვეებს და მუზმუზელებს?

კვირიკობის ანაბანა

ნუ დამიგმანავ ჭუჭრუტანებს ნურც ფარგალს გამოუშლი ფეხს მავთულზე გადაფენილ ქვეშაგებს სინჯავს შენი იდაყვები უნდოდ იკითხავ: — „ფოსტალიონმა ბარათი მოიტანა?“ მანინც რამდენჯერ რეკავს ზარს? ვინ და ფოსტალიონი შუბისტარზე მზის დასანახად მონკურული თვალები შეგინახე შუბლის მოსაჩრდილად წაფერდებული მკლავიც ჭუჭრუტანები სხვენზეცაა ტრიალ მინდორშიც ვარდისფერი ბანდეროლი ბუხრის თავზე ისვენებს მთლად ვარდისფერიც არ ეთქმის, ბაცია. არ ღირს ჭუჭრუტანების დამგმანვა თაფლი მონვეთავს ფუტკარი სტამბოლიდანაც მოფრინდებო ამბობ შუბისტარიდან ცხელი ბურთი როდის დაგორდა? ქვეშაგები სახლში უნდა შეიტანო გაბუბუბულა ვარდის მჟავე სუნი სდის მალე აქ ზუსტად ამ ცაზე ქორები გამოჩნდებიან და „ჰაუ-ჰაუ“ უნდა ვიძახოთ კრუხ-წინლაღ დავაჯეროთ მიატოვონ ბელისქვეშეთი ჩამოილე ხელი შუბლიდან ეგ ბანდეროლი რას აჩქემე ან ეგ ჭია ფოსტალიონი ის ხომ ზარს ორჯერ არასდროს რეკავს ფილმი გაჩერება ცუდს მოასწავებს ციჯობს მავთულიდან ჩამოხსნა იდაყვები და ჭუჭრუტანები არ ამოგმანო არც ფარგალს გამოუშალო ფეხი კვირიკობა შეგვენევა კალას ლაგურკა ავკინთებს ლამპრებს.

მაკა ცხვედიანი

ბამარჯობა, ელლი!

პრალაში, ალბათ, შედარებით გრილა და მილან კუნძურას ყოფილი ბინის ფანჯარაში რუხი ფარდების ზანტ რწევას თვალს დაჟინებით უშტერებენ იდეალისტი ჩეხი გოგონები.

თბილისში დილის ათ საათზეც ჩახუთულობაა და მზე, ცოტა ხნის წინ გულლიად რომ შეეცინოდით ნაზამთრალი სახურავების თავზე, მარტო კი არ გვაცხუნებს — გვერჩის. ილუზიური მეჩვენება შენობის არქიტექტურული სითამამეც და მასში თავმოყრილი აურაცხელი ფორმალური გაუგებრობაც. ფორმალური და აბსტრაქტული, სანამ კონტურებს არ შეიძენს კონკრეტული საქმე და ხელშესახები არ გახდება მიზანი...

ისე მოვანერე, თითქოს ათი გრძელი წელი არ იდგეს იმ და ამ ხელმონერას შორის.

ისე მოანერე, თითქოს ორი წელი თავი არ მოეკლას იმ ხელმონერისთვის და მერე ოთხი წელი ამ ხელმონერის თავიდან ასაცილებლად.

ვერ ვუღიმი, ვერ მიღიმი და თავში ერთადერთი ფიქრი მიტრიალებს — ნუთუ დღეიდან სულ ეს უხერხულობა უნდა იდგეს ჩვენ შორის. იმ წამიდან ჩამოწოლილი უხერხულობა, როცა ბოლოსდაბოლოს თავისი სახელი დაერქვას ოთხწლიან გაურკვევლობას. როცა დაზუსტდა და ერთმანეთს გაუთანაბრდა სტატუსები; განსხვავება აღარ არსებობს: „ცოლი“ და „ქმარი“ კი არა, ანას მშობლები. სულ ესაა.

— სამსახურში მიგიყვანო? — მეკითხება.

— არა, აღარ მივალ დღეს, სახლში დამტოვე...

*

ვისხედით პარკში, სკამზე. მე წავეუკითხე პაოლოს „პირამიდები“. მან კისერში მაკოცა და შემისუნთქა. ორი წლის შემდეგ ისევ ვისხედით იმავე პარკში, იმავე სკამზე. თოვლი მოვიდა და წლის და ორი თვის ანამ პირველი ნაბიჯები თოვლში გადადგა. ღამე შუაში გვეწვინა და ვიცინოდით. „თვალეები ნამდვილად შენი აქვს,“ ვეუბნებოდი. „როგორ მწყდება გული,“ — მპასუხოვდა. „ცხვირიც.“ „კიდევ უარესი.“ „ტუჩებიც.“ „რა სამწუხაროა.“ ვიცინოდით. ის გულწრფელად წუხდა იმის გამო, რომ ანას ჩემი არაფერი გამოჰყვა, მე გულს მიჩუყებდა მსგავსება. მერე ვაგრძელებდით: „ანა, ალბათ, მწერალი გამოვა,“ არა, მეცნიერ-ბოტანიკოსი გამოვა,“ არა, მოიგონე, ფილოსოფოსი გამოვა...”

*

რვა წლის ანას მაისურებს ვეცავ. დღეს მინდა მჯეროდეს, რომ ჩვენი შვილი ფსიქოლოგი გამოვა და თუ იქამდე არაფერი გვეშველა, 15 წლის მერე მაინც გაგვათავისუფლებს დამსხვრეული სიყვარულის ნარჩენებისგან.

ტიკვილს არ ვგრძნობ, უფრო — ირონიანარევე სევდას, მაგრამ მაინც მიჭერს ცრემლები ყელში. ახლა საკუთარი თავისთვის გვერდიდან რომ შემახედა, უდელო კნუტი გამახსენებოდა, ალბათ. და უცებ ისე მინდებოდა, დროზე მოვიდეს სკოლიდან დედა, ლამის დავურეკო და ვთხოვო, მიატოვოს ყველა მოსწავლე, ვისაც ახლა გატაცებით უყვება პაოლოზე, „პირამიდებზე“ და ცისფერყანწილების ვებებზე.

თამბაქოს კონტროლის შესახებ კანონის საპასუხოდ, დედას კოლეგებმა სკოლის გადასწვრივ ერთოთახიანი ბინა იქირავეს მოსანვეად. დედა არ ენევა, მაგრამ გაკვეთილებს შორის შუალედის დროს ყავის დასალევად მაინც გადადის იმ ბინაში. ყავაც აქეთ, ჩიც და დამატებით ხან რა მიაქვთ, ხან — რა. საღამოობით, ამბებს რომ მიყვება, არ ვეკითხები, მაგრამ ვცდილობ, გამოვიცნო რას მოყვება ჩემზე, როგორ ამყობს ალბათ ჩემი პროფესიული წარმატებებით და როგორ ჯიუტად დუმს იმაზე, რაც ასე სხვანაირად უნდა იმდა ჩემთვის. არც ხვალ იტყვის იმას, რომ ოთხი წლის შემდეგ, როგორც იქნა, დავაყენებ საშველი ფორმალურ მხარეს. მის თანამშრომლებსაც, არა მგონია, ბევრს რამეს უწყვეტდეთ ჩემი ოფიციალური განქორწინება — იციან, რომ ოთხი წელია, დედაჩემთან ვცხოვრობ და დამატებით დეტალებს მარტო ჩემთვის და ირინასთვის შეიძლება ჰქონდეს მნიშვნელობა.

ირინა ყველაზე კარგად მიცნობს, მაგრამ ზოგჯერ ვატყუებ, რომ ძალიან ძლიერი ვარ და საერთოდ აღარ მიჩუყდება გული. რა თქმა უნდა, უნიჭოდ და უსუსურად ვატყუებ, იმიტომ რომ ტყუილი საერთოდ არ გამომდის, არცერთ სიტუაციაში. ასე სულელურად გამზარდა, შეუიარაღებელი. მისთვის მთავარი იყო, ფიქრი მყვარებოდა და სიყვარული შემძლებოდა. მე დღემდე ვაპროტესტებ, რომ ვერაფერს ვუყურებ იოლად და დედასაც ნიშნისმოგებით ვუმეორებ, რომ ანას სულ სხვანაირად გავზრდი. არადა, არ ვიცი ეს სხვანაირად გავზრდა. არ ვიცი, სხვანაირად როგორ უნდა ვილაპარაკო. მხოლოდ ის ვიცი, რაც ირინამ მასწავლა.

ღამე ჩავეხუტებით ხოლმე მე და ანა ერთმანეთს. უკვე დიდი ხანია, მტკივნეულად აღარ მეფიქრება იმაზე, რომ მამამისის წილ ანასაც მე ვიხუტებ — ხან ჩემთანაა და ხან მამამისთან და ორივესთან ყოფნა თანაბრად უყვარს. ძილის წინ ვუყვები სასაცილო ამბებს. მაგალითად, როგორ გამოიჭირეს ჩვენი სამსახურის დაცვის თანამშრომელი დირექტორის პირად სააბაზანოში მჭიმპალაობისას. ამაზე ვხარხარებ. ზოგჯერ მიჩნდება ხოლმე სურვილი, მივეკრა ისე, როგორც თვითონ მიუცუტქედებოდა ხოლმე ჩემს ძუძუს და როგორმე დავაჯერო: ცხოვრება ცუდია, დე. და ძალიან ძნე-

ლი. მაგრამ არ ვამბობ. არც მე მჯერა ბოლომდე და იმიტომ. თვითონ შეხედოს.

*

იქით ბაბუაჩემი კვდება. ჯერ ცოლი მოუკვდა, მერე — შვილი. ბოლო ორი კვირაა, საავადმყოფოშია. ჟანგბადის ბალიშით სუნთქავს. თვალს ვერ ვაშორებ მოლურჯო-მოასამინფრო ძარღვებს მის გაძვალტყავებულ ხელებზე და დაჟინებით მინდა მოვუსწრო ახალი მოთხრობის დაწერა, სანამ ჯერ კიდევ ცოცხალია და კითხულობს: როგორი ამინდია? რა დღეა დღეს?

სანიტარს უყვებოდა, ძალიან ლამაზი ცოლი მყავდაო. ზუსტად ასეთი ცისფერი თვალეები ჰქონდაო, თავით ანიშნა ჩემზე. მერე ლაპარაკი შეწყვიტა. შეწყვიტა ბრძოლა. ბიძაჩემი დადის. არ მეგონა, რომ ასეთი რამეები შეეძლო. რალაცნაირი ტიპია, ჩუმი და მოუხერხებელი. საერთოდ არ მეგონა, რომ მისნაირმა კაცმა შეიძლება კოვზით აჭამოს მამას. იმ დღეს მომიყვა, ვაჭამე, მადლობა მითხრა და ცრემლები წამსკდაო. ამას ვერ ვიგებ თავიდან. პრეს-რელიზებს ვაგზავნი და ვტირი. მესინჯერში ჩემი უსაყვარლესი ქართველი მწერლის შვილიშვილთან ვფლირტაობ და ვტირი. ვჭამ და ვტირი. ასეა მეორე კვირაა უკვე.

მაინც ვინუგეშებ თავს, რომ არაფერი აღარ ესმის და თვინიერი სიმშვიდით ეგებება სიკვდილს. ამის დაჯერებას ვცდილობ. ბიძაჩემიც. მამიდაჩემიც. იმიტომ, რომ ჩვენთვის ასე უფრო ხელსაყრელია.

ფეხი რომ მოიტეხა, არაფრით არ ეგონა, ველარ ადგებოდა, მაგრამ ველარ ადგა. არც მას ეგონა, რომ მივატოვებდი. მეტიც, ვერაფრით წარმოიდგენდა, რომ მივატოვებდი, მაგრამ ჩავალაგე და სამი წლის ანაც წამოვიყვანე.

შეიძლება გიყვარდეს უფრო მეტად, ვიდრე საკუთარი თავი და მაინც ნახვიდე, თუ მას არ ესმის შენი დუმილი.

თუ შენ ერთი ახირებული იდეალისტი ხარ და ყოველთვის, როცა უსამართლობის განცდა გახრჩობს, პრალაში ყოფნას ნატრობ, რომ დაჟინებით მიამტერდე მილან კუნძურას სადა ფარდების გრძივულ სიმშვიდეს.

მე იმას ვფიქრობ, შეაყვარებს თუ არა ირინა ანას პაოლოსა და ცისფერყანწილებს? ალბათ, კი, იმიტომ, რომ მას სხვანაირად არ შეუძლია.

ანა რომ გაიზრდება და მკითხავს, გიყვარდა თუ არა მამაჩემი, ვეტყვი — უფრო მეტად მიყვარდა, ვიდრე პაოლო; ვიდრე მილან კუნძურა.

ნეტა, შემეყვარდება ვინმე? ან მას თუ შეუყვარდება ვინმე? თუ შეუყვარდა, ისიც აუცილებლად უცნაური და არამინიერი იქნება. მას, ასეთ პრაგმატულს, სხვანაირი გოგო არაფრით არ მოეწონება. მერე გავიცნობთ, ალბათ, ერთმანეთს. ის თვითონ მოვა ჩემს სანახავად და მეტყვის: „გამარჯობა, ელლი, მეც უნახავად მიყვარება...“

*

სექტემბერში, ჩვენ რომ ერთმანეთს შევხვდით, მე მომწონდა მისი კუბოკრული პერანგები, მას — ჩემი კაბების ფერადოვნება და გარუჯული წვივები. მე მომწონდა მადის დაკარგვა, ტაქიკარდიული გულისცემა, ყავა როგორც მაცოცხლებელი ელექსირი და საათების თვლა სამუშაო დღის ბოლომდე: აი, ამ გოგონებს ყავას მივუტან და სანამ მორჩებიან, ნახევარი საათი გავა; აი, ეს მახინჯი კაცი სანამ რამეს შემეცხვითავს, კიდევ ათი წუთი გავა და მერე კიდევ სამი საათიც რომ გავა, შენ მოხვალ, ჩანთას ავიღებ და სანამ მანქანაში ჩავსხდებით, კაფესთან ატმისფერ კედელზე თვალდახუჭული შეგაგებებ კოცნაზე კოცნას.

*

ეს კაფე უცხოელებსა და ადგილობრივებს ერთნაირად მოსწონთ. მოსწონთ კაფის მეპატრონის მამის ფერწერა თეთრ კედლებზე, მოსწონთ ჭრელი ფარდები, მეორადებში რომ მოჩიჩქნა მარიამმა, აქაურობის მეპატრონემ. მარიამი ჩემი ბავშვობის მეგობარია. ეს კაფე მისი მთელი ცხოვრების ოცნება იყო. ოდნავდაც არ ვთაკილობ მეგობრის კაფეში მუშაობას, მაგრამ, პარალელურად, უწყვეტად ვოცნებობ საკუთარ კაფეზე. საერთოდაც, ჩემი აქ მუშაობა ერთგვარი რეპეტიცია იმიტომ, რომ ერთ მშვენიერ დღეს საკუთარ კაფეს გაგვსნი, მოვამზადებ ბავარიულ ომლეტს და ფრანგულ კრეპებს ყოლოს ჯემით, ჯემს კი ვიყიდი ბებიჩემის კარის მეზობელ ცელინასგან, რომელიც მთელს სამეზობლოში საუკეთესო მურაბებსა და ჯემებს ამზადებს და რომელსაც ბავშვობაში ზაფხულობით ვაქცევდი განსაკუთრებულ ყურადღებას ღია ქოშიდან გადმოყოფილი დეფორმირებული, ხაჭოს ხინკალივით ერთმანეთზე გადაგრეხილი ფეხის თითების გამო.

ვოცნებობ, რომ ჩემს კაფეს ექნება ხის მძიმე კარი, მუქ მწვანედ შეღებილი, კედლები იქნება რძისფერი და ჭურჭელი — ლურჯი. მთლიანი სივრცე ჩემი მეგობარი მხატვრების დროებით ექსპოზიციებს დაეთმობა. შვილი რომ გამიჩნდება, აივანზე დავაძინებ ბორდოსფერ ეტლში, ცალი თვალი მისკენ მექნება, მაგრამ მაინც არავის ვანდობ ნაღების ათქვეფას, როგორც მაგიურ რიტუალს. შვილს რა ერქმევა? მე მას დავრქმევ ქმრის ბაბუის სახელს — თუნდაც ძველმოდურს, თუნდაც უცნაურს — ერაჯის, სიკოს...

*

მაგრამ ზამთარი? ზამთარი ტექსტი იყო ვნებაზე, რომელიც არ განელებულა. კიდევ ტექსტი იყო სიცივის ამტანობაზე,

მოპარული ზაფხული

— არა, ქალბატონო, ხინკალი, სამწუხაროდ, მხოლოდ შაბათ-კვირას გვაქვს.

პაატა ნაცვლიშვილი

სმათა ელვარობანი ანუ ასალრითომოვანება

100 ანაგრამული (101-ე ანაგრამა სათაურია)

მარტივი ფილოსოფია

რა არის ჩვენი სიცოცხლე — ბრძოლა წყლისა და ცეცხლისო.

ჯერ მხარა სჭამე...

კვლავ ტკბილსა სჭამს მონაფე ხილს, თუ უვარგა სახელმწიფო...

მომღერალთა და მორბენალთათვის

რის მონა და რის ბატონი, რა ბატონით, რა მონითა! ტენორის თუ ბარიტონის სპრინტია და მარათონი!

პერსონალიზაცია

ხევსურმა თქვა, თავს ვგრძნობ თითქოს ცირკი ანდა გაბროვოვი, რას უშვრება ამ ქვეყანას ეს მასხარა გორბაჩოვი!

1987 წლის 28 მაისი. ნითელი მოედანი

ლენინს თავს რომ მოაჯდა, ეს მათიას რუსტია, არ უშველის ამ ამბავს ხვალ „პრავდაში“ უსტარი, წამოაცვა კაგებებს თავზე დედის ტრუსია, წამოვიდა კრემლისკენ ბახმარული სტრუია...

კაიფი-7

ვერ ჩახვედი? ვენაში? ვერ შეხვედი? ვაი შენ!

კოიოტები და ტოროლები დილის ტრასაზე

„ტოიოტა კოროლამ“ დაიბრუნა „ასტრა“, კოიოტა ტოროლამ აამლერა ტრასას!

ცხვირიცხვირიცხვირიცხვი...

რაგინდ ბევრწულიანი ქნა შენი ფულის რიცხვი, ზემოთ მაინც არ ასწიო არასოდეს ცხვირი!

OC-E-NO: ლომი და გველი

რიჩარდ ლომგული — ჩრდილომგლური. დარჩი მგლლურიო! რიჩარდ ლომგული!

ყველაზე განათებული ადგილი დედამინაზე

მზეზე ბზინავს ლასვეგასი, მაგრამ ყველას გესლავს, აი!

შეფარული გაფრთხილება

არ მგონია, არ იქნება ის შეხვედრა საამური, შენი ქცევით განხილული, გზად თუ შეგხვდა საამური!

კაიფი-18

ჩართო მუსიკა, — მი გალოკა, სი ახრამუნა, ფა, რე და სოლი ძლივს გაექცნენ მარბიუნას!

შაჰიდუშაჰიდუშაჰიდუშა...

ზოგს მოუვა შაჰი-დუ, ზოგს მოუვა დუ-შაჰი!

საარჩევნო კამპანია

არ გჭირდება შემნე და მეოხი და მოხმარე, მთავარია, მართალი ხალხი შენი მომხრეა!

ვალატის გამოცემა კაროლის სამარხვო ქაღალდში

მადა ჰქონია თავზარდამცემი — მიირთვა იმ დღეს რაც თევზი დამამ!

ადმოსავლურ-დასავლური სავარკელი

შეხედავ — ნაღდი მიქელანჯელოა, სინამდვილეში — მელიქ ოჯალანე.

კველისკველი ნაცნობის გახსენება

შვილი იყო მაიორის, შვილიშვილი — კაპიტანის, და სამშობლო ორი ჰქონდა — რუსეთი და პაკისტანი.

მართლა სასაცილოა, სატირალი რომ არ იყოს! ერთი კომერციული რეკლამის გამო

ბაზრობაა. აქ მოილხენს სპორტსმენიც და სალოსიცა, საბითუმოს მდომი იყოს, გინდ მსურველი საცალოსი, შეიძლება აქ მოყვანა დედის, ცოლის, საცოლისა, და რაც არის უმთავრესი: ფასებია სასაცილო!

ხელთაშუაზღვის ზღვაგვი

იყო მართლა ზღაპარივით ზღვის პირი და ზღვათა პირი.

კონკური

ჭაკი შენი რომ გეგონა მერანი და ბუცეფალი, წაბორძიკდა და ორივეს თავს დაგესხათ უცებ ლაფი.

კაფეში!

ვერ გიშველიან დავითები თუ ვახტანგები თუ ერეკლეები, უნდ დაამარცხო შენ თავად, კარგო, ნაპოლეონ და ეკლერეები.

ახალი ფარმაკოლოგია ანუ გინდ დანიჯარე, გინდ არა!

1. თურმე ცრემლი ნიანგის წამალია ანგინის!

2. შველის ტყვია ნაგანის სურდოსა და ანგინას!

ქება სიღვინა გრავის ფოტოსიურრეალიზმისა

ჩვენი მუზა და ვიავრა ახლა სიღვინა გრავია,* იგაე-არაკებს, იგაე-არ... ყველას თავიდან გაეიარ.

ვიკინგებსა და ვარიავებს შორის რაც ვარ, აგი ვარ, ავგაროზების ავგარი მინა, ქვიშა და გრავია.

რა გენაღვლება, გიაე, რა! ოთხივე მხრიდან გვიარა — ოთხივე მხარემ ივარგა! ორწყალთან მორბის არაგვი.

აქ უვარგისიც ვარგია, აქ ცხოვრობს ჩვენი გვარია... აკი გითხარი, ვიავრა ახლა სიღვინა გრავია!

* სიღვინა გრავი — 25 წლის ესპანელი ფოტოგრაფი. ცხოვრობს მადრიდში, ლოსანჯელესსა და ნიუიორკში. 19 წლისა ფოტო-ვიდეონამუშევრების უდიდესი საიტის Flickr-ის გამოკითხვით, 20 წლამდე ასაკის 20 საუკეთესო ფოტოგრაფს შორის მოხვდა.

დიანა (არტამილა)* — დანაი (ფუჟანი)*

ცრემლთან ერთად სისხლიც ბლომად ადინა, თითქოს გულში მართლა ჩასცა დანაი, ჩვენ გვეგონა იყო პროსტა ნადია, ის კი თურმე ყოფილიყო დიანა!

რადიოში: „წმინდა ლამე“ (ადანი).

* არტამილა (დიანა) — ბერძნული პანთეონის ქალღმერთი; ნაყოფიერების, ფესმძიმე ქალებისა და ახალშობილი ბავშვების მფარველი. * დანაი (ფუჟანი) — ჩინური პანთეონის ღმერთქალი, რომელიც მფარველობს ჩასახვასა და მშობიარობას; გამოისახებოდა ბავშვით ხელში.

TO WHOM IT MAY CONCERN-4

რა ტიპია, რა ტიპი! ქველმოქმედი პირატი!

დეკრიმინილიზაცია ანუ კაიფი-23

ფუნთუშური, ბულკური — ნარკოტიკი კლუბური...

საქართველოზე შიქრები ნიჭავი

მალა ნიცის ცანია, ირგვლივაც სულ ნიცაა... ის არ არის ნაცია, სადაც ყველა ანცია!

ეჭაქარა

უფერულები გამხდარან ფერადი მეფერეები, ამას წაგება ჯობია, არ მამონს მე ეფრეები, არც ვინმე მეგეფერება, არც ვისმეს მეეფერეები, ეფემერები დაფრენენ და ისევ ეფემერები.

1897: დარიგება ვაჟიშვილს

თუ რამ მამას ნაკლი ჰქონდა, უნდა სძლიოს ნაკლი ძემო — გიორგი რომ ცხრა წლის იყო, უთხრა ნიკო ნიკოლაძემ!

1994: გარდამავალი პერიოდი

უკან დაგვრჩა გორბაჩოვი, რა თქმა უნდა — ლიონია, გვერდზე დაგვრჩნენ ნატაშანი, ლარისანი, ოლიანი... ეს ახალი ჯადოქარი თურმე შაკილ ო'ნილია, როგორ მომწონს, რომ იცოდეთ, შაორშაძის „ალიონი“!

ცდა

შორით ისმის სურნელება: კარგად ვარდის, ცუდად იის, სულ სხვა იყო ცდა ქრისტესი, სულ სხვა იყო ცდა იუდის, ერთია და, სუ ცდილობდა, მეორე კი სუ იცდიდა, ერთს ცდა ექცა ადღგომად და მეორეს კი — სუიციდად!

საბჭოთა ხელისუფლების დახრების შემდეგ

ხელისუფლება კვლავ საბჭოთაა...
რა ღრმა ყოფილა ეს ჭა, საბოთ!

ფაბრიციო დელ დონგო

ლალი ცაგურიას

მოიხურა ზამთარი პალტოსავით პარიზმა,
დაჯდა წერად სტენდალი სავანიზა, პარმიზა,
სამკუთხედი რომანში რეალურად პრიზმაა...
რამპა-ცუმპა-პამპარი, სცენას დავთმობ რამპიზა!

TO WHOM IT MAY CONCERN-6

ნუ იკადრებ, ქალაქელო,
ყველა გამველეს ელაქლაქო!

არლაკინი

მორკინალო, როგორც გინდა, ერკინე და ირკინალე!
ვერ აჯობებ — ქანდარიდან ენას გიყოფს არლეკინი!

სტრატეგიული პარტნიორისა

ვერც კი გავიგე, ობამამ
ეყვანი როგორ მომბაბა!

გაკურინანი-76

დრო დადგა ზამთრის არდადეგების —
გვიან დაწოლის, ადრე გადების.

ოფიციალური ვიზიტების არაოფიციალური
შედეგები ანუ TO WHOM IT MAY CONCERN-8

ჩამობრძანდნენ მაკკეინი, ბაიდენი, ბები ბუში,
სტრატეგიულ რაკეტაში გაგვიცვალონ უნდა შუბი.

მაკკეინი მაკკეინად, ბაიდენი ბაიდენად...
ვინძლო ბუშის ჩამორთმეულ ხელს არასდროს დაიბანდე!

2011-2012

მერამდენე წელია, მეშვიდეა, მერვეა,
ვულარ ვუძლებ ამ მარაზმს, თითქოს გული მერვეა...

გეყო, რაც რომ ჩამრეცხე, გამრეცხე და ამრეცხე!
მერამდენე წელია, მერვეა თუ მეცხრეა!

ანაბრამა პოლიტიკური გომგრაფიის
გაკვეთილისათვის

ამიერკავკასია —
ამერიკავკასია.

(რვ)არული კუდიანებს!

— არ გენყინოს, შენი ცოლი ცალტვინაა... უკაცრავად!
— რას ბოდიშობ!..
ცალტვინაც და ორგულაც და რვაკუდაცა!

ოზიქტური თვითშეფასება
ანუ TO WHOM IT MAY CONCERN-10

თუმცა ბევრჯერ შემაქე და თუმცა ბევრი მაპიარე,
ვიცი, რასაც ვიმსახურებ, ეს — შნობელის* პრემიაა!

*შნობელის პრემია — ნობელის პრემიის პაროდია, ანიჭებენ უნიჭოებს
სასაცილო და უაზრო „წარმატებებისთვის“.

სოფლის სამღუარავი

უფრო და უფრო ბინდები, გადაბინდულო სოფელო!
არეულია ერთურთში სისხლი, ცრემლი და ფსელიო!

კაიფი-19 ანუ ჯანდაბას მისი თავი და ტანი!

ქარის მოგერილი თავისუფლება
მერე გრიგალსაც არ გაატანა...
ეს არის ჩემი ტანისუფლება! —
თქვა კურტიზანმა და... გაათავა.

2007: იუია ცუდას გამარჯვების გამო
პიანისტთა სენდის საერთაშორისო კონკურსზე

რას ეყოფა ერთი პიანისო ასთა?!
როგორ მოვა ვინმე იაპონიასთან!

პოეტი პოლიციაში
ანუ TO WHOM IT MAY CONCERN-19

რაო, ვერ აოტეო პოლიციამა?
ვაიმე, არ ილოცო, პოეტო, არა!

მითი თუ ზღაპარი?

რა ჯობია, არვინ უწყის, წყალში მზერა ნარცისად,
თუ სადგისთ გუდის ჩხვლეტა აბუქებად ნაცრისად!

სარეკლამო აზრა ნიგნის მაღაზიისათვის*

წინ — შიგნით!
შინ — წიგნით!

* ავტორის წერილობითი ნებართვის გარეშე ამ ფრაზის ნებისმიერი მიზნით
გამოყენება აკრძალულია!

უდანაშაულო დამნაშავე

ბრალი ესე —
ებრაელის!

შეჩვეული ჭირისა
ანუ TO WHOM IT MAY CONCERN-22

თუმც ეს კარგი მინისტრია,
მაინც იმ ძველს მისტირია.

სამი ღლით აღრა

არა ცრემლი, არა სისხლი, არა შარდი,
როგორ გახმი, როგორ დაშვრი, როგორ დაშრი!

კულაშელი მიჯნობა ანუ მოხტუნავე იაბი

— გამარჯობა, დანიელა ურია!
— დაგენაცვლე, დანიელია იურა!

„თითქოს გუბარბროდიდან ენას გიყოფს ქანა“...

დამითმია ამ მთა-ბარის სილამაზე
ჭიქა ბრავის და სულ ცოტა სალემიზა!

კაიფი-24 ანუ დაშვება თბილისის აეროდრომაზე

რა მინის ხარ, რა ცისაო,
რის წამი ხარ საოცარი?!

ქალიან ბრძალი როქი

გავაკეთო უნდა რ ო ქ ი,
ფაიტონად იქცეს ეტლი,
მეფედ იქცეს დედოფალი,
გადაიქცეს მხედრად ც ხ ე ნ ი,
შევარდენი გახდეს ქ ო რ ი,
ამირანი — ვილჰელმ ტელი,
გახდეს რკინა დე, ფოლადი,
გაფოლადდნენ დაე, ხ ე ნ ი ც!

2017: გალათი „აელიტა“

იქნებ ელიტა არის ბალეტი,
ბალეტი არის იქნებ ელიტა!

მონადირული

მწერს, რომ ჰგავს და ჩიტი როა, კოლიბრია,
არ არსებობს საკოლიბრო კალიბრია.

ციგურული პაპა

კალანდარიშვილი გვარად, სახელად კი — ნესტორია,
ჩასობია ღრმად წვერებში ანარქიზმის ნესტორია.

TO WHOM IT MAY CONCERN-24
ანუ ვის სამსახურში ჩამდგარხარ, ვაჟო!

არ უნდა გახდე კონდოტიერი
ასეთი კარგი კონდიტიერი!

TO WHOM IT MAY CONCERN-25

ნიჭის საბუთი? —
ლექსი ბათუსი!

პუბლიცისტური

გაჭირვება იმ ლტოლვილის, გასაჭირი ამ დევნილის,
აი, ჩვენი რეალობა! აი, ჩვენი სინამდვილე!

ნოსტალგია ანუ ახალგორის სასახლე

აქ ოდესლაც ყინჩად მდგარა ერისთავთა სასახლეო,
და შიგ მიდი-მოდიოდა ხალხი დასტურ სასახლეო.

უნებელი ფიქრი

დამავიწყა უცებ ყველაფერი წმინდა
პეპიმ — მოკლე კაბამ, პეპიმ — გრძელმა წინდამ!

ჩაქვებიანი კაბა

არა ტუფლი, არა ბოტი, არა ქოში, არა ჩექმა...
ჩაგიცვი და ვერ გენევი, ისე მაგრად ამაჩქარე!

TO WHOM IT MAY CONCERN-28

არ ველოდი. აყვირდი: ვა, საიდან?! ვა, მტერი?!
მტერია თუ მოყვარე, ბოლოს მაინც მტვერია...

პითაგორა ერთსა და იმავე დროს
ორ სხვადასხვა აღზილას უნახავთ

ერთ კათეტზე — ლაჯანური, მეორეზე — სპათაგორი,
რა ეჭიპოტენუება ამ კუთხეში პითაგორას?!

ქრთამი ანუ TO WHOM IT MAY CONCERN-7

შენ რომ ხელი არ მოკიდე, არ აილე, ითაკილე,
აი, იმან აილო და იკარგა და იკეთილა!

პაატა ნაცვლიშვილი

სამათა ელვარობანი ანუ ახალრითმომოვანება

შიში ჯაკ მვანთრავის გამომ

ხამს ასული დამალო, და ხამს დამალო ძე...
დაძრნის თურმე ქალაქში ვინმე მოძალადე!

მარინა ქარიშხლის წინ

ზღვაზე — აფრების შატლი...
კიდევ კარგი, რომ შტილია!

გაიქა, გაჭიპა!

აქ გელის ტყვია მონადირესი,
შენი ვერდენი ეს მინდორია!

შიღვლო კაცის ჩივილი

მე, რა თქმა უნდა, მერგო ბალასტი,
თუმც არიგებდნენ მარგალიტებსო!

მეგობრები არა, — ინტარესები!

ვერ გავიგე, ვის რა უნდა, ე ოხერი, ე ვერანი!
ვაშინგტონი, თელავივი, მოსკოვი და ერევანი!

ქვენა გრძნობის გამომ
მინანერი „შუშანიკის წამებაზე“

გრძნობის ძეგლი არს ქვენის
საქციელი ვარსქენის.

კაიფი-27
ანუ ყველანი ჩვენი გავშვობიდან მოვდივართ

არ იქნება, ბიჭურ გზებით არ ატოკდეს წუთით ნერვი,
თუ წიგნს ყდაზე ანერია ორი სიტყვა: ჟიულ ვერნი!

TO WHOM IT MAY CONCERN-31

რას მოიგებ, თუ კაცი ხარ, ასო-ასო კირკიტია!
რა მოიგო კრიტიკოსმა კრეატიულ კრიტიკითა!

შენ ცხარობ, იუპიტარო!

თუმცა ბევრი დაიზაფრა,
დიალია, დია*, ფრაზა!

*დია — მუშთარი (ლექსიკონი ქართული), იუპიტერი.

სამონოვანი დამშვიდობება სამთა მეგობრათა

რატომ შეგეკრათ სუნთქვა, ბიჭებო,
რას შეკუმშულხართ, დიაფრაგმანო!
არივედერჩი — იტალიელმა, მე ვთქვი — ნახვამდის,
ადიო — ფრანგმა...

სიგარეტის და სხვა ამგავის გასხენება

მე მახსენდება ლაკი სტრაიკი,
ლიკას ძუძუ და ტრაკი ლიკასი...

ბაზალეთისა ტვის ძირას

თავად უნდ გატოკდე, რაკი არ გაგილიმა ბედმა, წილის ყრამა,
თავად უნდა იპოვო, ტბაში რომ აკვანია, აკვანში რომ ყრამა!

შორეული ქალის ეხი

მოვა, მაგრამ შორეული ქალის როდის მოვა ეხი?
ისევ დადგა თებერვალი, ისევ ჩადგა წყალი ხეში...

განკითხვა სოლომონ ისაკიჩისა

მგონი, ქართული ლიტერატურა
მაინცდამაინც არ დაზიანდა,
პროკურატორი მეჯლანუაშვილს
თავს თუ დაადგა არდაზიანდა!

მარკა არ ყველა მარკაა!
უნკა ფილატელისტური კოლექციისათვის

კარგი ცხოვრებისათვის ერთი მარკაც კმარა,
თუ ეს არის ტფილისის ექვსკაპიკა მარკა!

TO WHOM IT MAY CONCERN

ნამდვილი სასწაულია, უცხოთა ენით — მირაკლი,
ასე სასხვათაშორისოდ რაც გამიკეთა ირაკლიმ!

ქონაქონიშეთში ნათქვამი ქეთრინთან ქამათში

ამერიქა
ქიმერაა!
რუსები —
რებუსი!

დაგლიჯა!

სიყვარულმა დაგლიჯა ამ ცხოვრების ნარეკალი,
ეს ცხოვრება ყოფილა სიყვარულის ანარეკლი!

TO WHOM IT MAY CONCERN-26

გატაცება და მოტაცება მეცოტავეა,
მოტაცების წამალი არის მოტაცებავე.

ლიბროპუბიკულარისტათვის

იოანე მოსხის უნდა წაიკიხო „ლიმონარი“,
თვალწინ უნდა გედგას სინა, ყურში — გრიგის ლა მინორი.

1978. არგენტინა. მსოფლიო ჩამიონათი

პატო — ფილოლი უბადლო
არის მეკარე უბადლო.

სახელმწიფო საბჭოს მორიგი სხდომა

კვლა დასტური გვმართებს დადასტურებულის.
რა გაუძლებს ამათ დადასტურ ბულებს!

*ბულებ — სახელმწიფო საბჭო ძველ ათენსა და საბერძნეთის სხვა ქალაქ-სახელმწიფოებში (პოლისებში).

გათიზული სიტყვების სასაფლაო

აიმ მთაზე აღმართული ჯეოსელის ანდა
ჩვენი ფუყე და უაზრო საუბრების ძნაა!

საშველს,
რომელმაც სვანჭკარა გააშენა

ხარ კი ღირსი იმისა, რომ საფერავის კრიფო ხარკი?
გაეკიდა ვინც ორ კურდღელს, განიცადა ყველამ კრახი,
თუ სვანჭკარა გირჩევნია, მე გასწავლო, უნდა ხრიკი:
ხაშმს დაარქვა უნდა ხიმში, ან ჭრებალო, ანდა კრიხი.

მრენველობა გადაარჩენს საქართველოს!

ხოტბაშესხმულს მწერალთაგან,
დალუპავენ მწერლებივე,
სხვა ვერავინ — ამ ქვეყანას უშველიან მრენველები!

ომი და მორალი

გინდ რიგითი ჯარისკაცი, გინდ იყავი მარშალიო,
გამარჯვების საიდუმლო, თუნდაც ომში — მორალშია!

ახალი კანონპროექტის პროექტისა გამომ

ესლა გვაკლდა! ლამის არის, დაანესონ ცენზურა
სიყვარულის ახსნაზეც და სიყვარულის უნარზეც!

გაახილა ყურები, ვასია!

თუკი ბრმაა სიყვარული,
რატომ არის ყრუ ვასილი?

შვება

მყისიერად გადაგივლის სიბრაზე,
ოდეს გესმის ხმა სიონის ზარების.

თვალდათხრილი და
ძირბამოთხრილი ანძისა

შენ ნუ გგონია, ანდას ხრი,
თავს შენ წინ თავად ანდა ხრის...
ხან თვალებს უთხრი, ხან ძირსა...
შიში გაქვს წელის და ხანძრისა...

ისევ ეჯამიარები

ერთი რო ზევსმა მოგიზლო, ერთი რო მეფეებმა,
უეფემეროდ გომი და ეფემერებით რომია...
ვერ გაგიგია, მოგხიბლეს ეფემერებმა რითიო,
თუ გინდა, გაგაგებინო, ერთი მომაფერებიე!

სილაჟვარდა

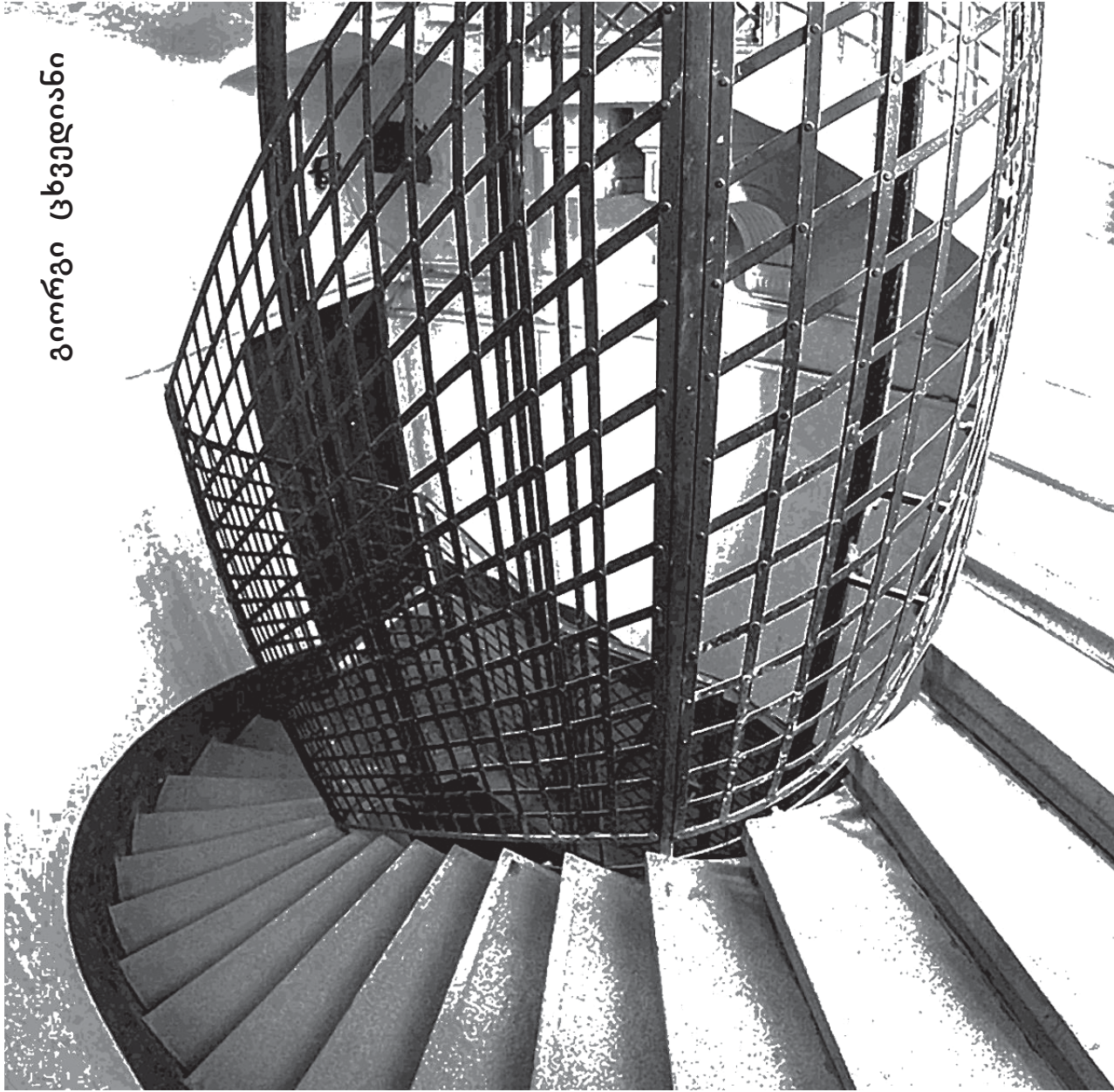
ანუ ალვის დრაჟა
რიმეიქი ორი ხმისათვის

„დედაო ღვთისა, მზეო მარიამ“,
მწარე ფიქრების მდია არმიამ,
„როგორც ნანვიმარ სილაში ვარდი“,
სულში ამინთო დარვიშის ალი...
„ჩემი ცხოვრების გზა სიზმარია“,
მთვარისა რაა და მზისა რაი,
„და შორეული ცის სილაჟვარდე“,
გარს რომ ატლასად და სარჟად ივლე!

პაატა ნაცვლიშვილმა
არც თუ ისე დიდი ხნის
წინათ ინდოეთში
იმოგზაურა და მალე
დაამთავრებს ახალ წიგნს
„ვეფხვისტყაოსანი“.

წიგნის ფრაგმენტებს
ჩვენი გაზეთი მომავალი
წლიდან შემოგთავაზებთ.

გიორგი ცხვედიანი

**გუმბარაზი
სერიიდან „ხინკალთმულეტი“**

ის ერთი იყო.
ჩვენ ხუთნი. ხუთივე მამაკაცი.
ის — თეთრი, მხურვალე, გოროზი და მედიდური.
ჩვენ — ნაზამთრალი დათვებით,
მშვიდები და ბრაზიანები.

ომახიანად ვეძგერეთ. მედგრად დაგვიდგა.
პირველივე დაკვირვებებით
შადრევიანით გვაჩქეფა „სისხლი“.
თავიდანვე მოინდომა ჩვენი გაფუჭება,
მაგრამ არ შევდრკით,
ბრძოლაში გამოცდილი,
იარებით დაღარული ხალხი შევიყარებით,
მძიმე შერკინება რომ გველოდა,
მართებულად ვიცოდით...

იარალის გამოყენება არ ვიკადრეთ არცერთმა,
შიშველი ხელებით ვერკინეთ,
ყოველმხრივ შევბოჭეთ ვერაგი.
მისი მდულარე წვენი რიგ-რიგობით შევსვით ძმებმა.

გოლიათმა პასუხად ამოიოხრა და ახალი,
ამანგრეველი ძალით შემოგვიტია,
მარტო მკლავი კი არა,
მუხლიც ძალუმად ერჩოდა დალოცვილს!
უმალ ცარიელი სტომაქნი ვიმარჯვეთ ფარად და
ბრძოლის ყიჟინა დავეცით!
გახელებით ვეომეთ, ვითარცა მამაცთა წესია ესე!

უმძიმესი დარტყმა მოვიგერიეთ,
თუმც ძვირად დაგვიჯდა...
ერთდროულ ორი ვაჭკაცი დაეცა ბრძოლისა ველს...
მესამე შერკინებამ მესამე წაგვართვა,
მეოთხემ — მეოთხე...

ურცხვად ხარობდა,
დაღებული პირით დაგვცინოდა ბუმბერაზი,
უტყუარ მოგება სწყუროდა ვაჟბატონს!..

ბოლოს დავრჩით მე და ის პირისპირ,
სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლაში...
ღრმად ჩავისუნთქე და გამეტებით ვეკვეთე!

აქამომდე, სულ გაცივდა და გაქვავდა ოხერი,
ამ ფანდით სურდა ჩემი დამარცხება, მაგრამ ვერ
მივართვი, ცხელ-ცხელი ტაფა ვაჯახე ფიცხელ!

ოქროსფრად შევუბრანე გვერდები ბედშავს და
შურისძიებით ავიზგიზებულმა მსწრაფლ დავეჯანე!
ძალუმად ვძიძგენე და ვძიძგენე ხორცები,
დაკარგული ძმების ჯავრი სულ ერთიანად ვიყარე!

ორთავ მკლავით გავაკარ მინას და
უკანასკნელად გავაფართხალე.
მხოლოდ დიდრონი კუჭის ამარა დავტოვე ეულ...

ოჰ, რა ვართ ეს ქართველები?!
ჩვენი მომრევი კერძი ჯერ არ შექმნილა!

ლიზტი

გამოვიძახე. ჩამოვიდა. გაილო.
შევედი. მივაჭირე. დაიხურა. დაიძრა.
ვიმგზავრე...
გავჩერდი!
ჩაქრა. დაბნელდა.
გავიჭედე!!!
დავიბენი. ავფორიაქდი. ავწრიალდი.
ავკრიფე. დავერეკე. გამეთიშა! დამიჯდა!
გამიტყდა...
ავნერვიულდი. დავავიანე!
ვიყვირე. ვიღრიალე. ვიხმაურე. ვაბრაახუნე...
დავილაღე. გავჩერდი. დავდარდიანიდი...
დავეჯექი. დავეფიქრდი...
დავეწყნარდი. მოვდუნდი. დავიძინე.

გამაღვიძეს!
დამამიღვს.
ინვალეს. იჯახირეს. იწალიჩეს.
გამომიყვანეს! გადამარჩინეს! გამათავისუფლეს!
გამიხარდა. მესიამოვნა.
მომილოცეს. გავიღიმე. გავიცინე.
ვიცანი. გადავკოცნე. ჩავეხუტე.

შემიპატიჟეს. მასვეს. მაჭამეს. მაქეიფეს.
ვიმღერე. ვიცეკვე. ვიმხიარულე. დავთვერი.
ვიარშიყე. ვიფლირტავე. ვილაზღანდარავე.
ვიგიჟე. ვისულელე. ვინაგლე. ვიანგლე.
ვითავხედე. ვიჩხუბე. ვიბუინე.
დავლენე. დავამტვრიე...
შემრცხვა...
მოვიბოდიშე...
დავემშვიდობე...
გამოვედი. ნამოვედი.

გამოვიძახე. ამოვიდა. შევედი. დავაჭირე.
დავეშვი. ვიმგზავრე...
გავჩერდი!!!
გავიჭედე!!!
გავჭედე!!!
გამელვიძა.

თემურ ჯობავა

არსებითად მნიშვნელოვანი პაუზის შემდეგ
ცრუ არყოფნიდან ჩემს ოთახში გადმოვინაცვლე,
ფართე სავარძლის სახელურებს გულმშვიდად ვენდე
და უსაფუძვლოდ დაწუნებულ სალექსო მარცვლებს
გავეყვი უხმო სიშორეში, თანამგზავრულად
მორიდებული, კორექტურის მკაცრად არმცნობი,
უჩემოდ მაინც აღარცერთი აღარ დაძრულა
ერთმანეთისკენ, მე კი მსურდა, სწრაფად გავცლოდი
მინიატურულ ხმოვანებას ჩემივე ბგერის,
კანონზომიერ ქაოსში რომ იკარგებოდა,
ქაოსურადვე გაიფანტა ოთახში მტვერი
და სასურველიც აკრძალული ხის ნაყოფს მოჰგავს.

ისევ ვიცდი მოჩვენებითი სტაბილურობით
და შემოსაზღვრულ ფიქრის ზონას უკვე არ ვტოვებ,
განუსაზღვრელი შემოვსაზღვრე როგორც უცნობი
რამ საგანი, ჰოდა გაბნეულ ირგვლივ ატომებს
თავი ვანებე. მხოლოდ საკუთარ კანსლა ვყნოსავ
დროდადრო (ესეც ინსტიქტია ხორცისმჭამელის),
ჩემს პერსონასაც ვაღიარებ, დიად ხელოსანს,
უფანგავი რომ გამოჭედა რკინის საბმელი
სააქაოსთვის განკუთვნილი მჭლე სხეულისთვის
და ფანტაზიის ვრცელ მინდვრებსაც გამოარიდა,
ახლა კი ისევ ვიცდი, ვდგავარ იქ, სადაც ინვის
ბოლო იმედი, გაპარული ღია კარიდან.

საფიქრალი ბევრია თუ სულაც არაფერი,
რა საინტერესო კითხვაა, რა სასაცილო,
მართლაცდა საჭირო ნივთია ზოგჯერ საცერი,
რომ გაუცრელი ქვიშნარიდან გამოაცილო
საკუთარი მე მარცვალ-მარცვალ სინამდვილემდე
და ცარიელი უჩარჩოო სარკის წინ წარსდგე,
სიცარიელეს ფიქრგარეშე ნდობით მინებდე,
მერე კი, როცა უავტორო წერტილს აგაცდენს
შემთხვევითობის აბსურდისგან გამოძერწილი
ყოფიერება, სიმარტოვეც სულ სხვა იქნება,
აქ, ამქვეყნიურ საწყისებთან მკვიდრად შეზრდილი,
შიშის უკვდავი ნაყოფით რომ გამოიკვება.

დილის სიზმრები საუკუნეგამოვიღე გულში
ადგილს ჰპოვებენ არანაკლებს, ვიდრე თეატრი,
უცნაურია, ვფიქრობ, ვფიქრობ და ცხელი პუნშით
ვიქარვებ დარდებს, არა ნამდვილს, არამედ ხათრით
განცდილ-გამხელილს. დაახ, ხათრით ჩემივე თავის,
ანუ მოსწავლის მოწინება მენტორის მიმართ
მსურს, გამოვხატო. თანაც, იქნებ, თეთრის და შავის
ბრძოლასაც ავცდე, ვინაიდან იმ ნავში ვზივარ,
მენიჩბეების ყრუ ერთობას რომ გამოვსტაცე
და ეპიზოდურ არსებობას გამოვლიანების
მკრთალ პერსპექტივად დავესახე. ჰო, და თან სავეს
თასების პრინციბს შევატოვე ძველი ვალები.

ლექსების წერას შეურიგებლად თუ დაუნდობლად
ვავრძელებ. ვმთანთქავ სატარებელ დროს და არ ვჩივი,
მსურს, უპროცენტო მინუსებში ღიმილი მოვკლა
საკუთარი და დაველოდო მკვახე ვაშლივით
მნიფობის სეზონს, უდროოდ რომ აღარ წავიდეს
მზის სხივი ფერფლით მოფენილი, ცივი ბალიდან,
უაზრო სევდით გაჯერებულ, ფერმკრთალ ამინდებს
ხელუხლებელი სიხარულის ჟინით ავიტან,
ოღონდ ეს არი, ტოტმა გაძლოს, როგორმე გაძლოს
და მოფერფლილი მინის ღმუილს არ მიესალმოს,
სხვა, სხვა საქმეა, გარდატეხილ ღიმილში საცნობ
ტყუპისცალს ვიცნობ, ნაოცნებარს,
ფერცვლილს და სანდოს.

რა არი საქმე, ან რა — არა? სად არის აზრი?
პასუხები თუ უდრის კითხვებს? საწყისის მიზანს?
ეძებ, მიდიხარ, ცარიელიც არ გშვენის კასრი
და ისევ სხვისი მომხიბვლელი სიჩუმე გიცავს.

დაცვარულ შუბლზე ხელის მოსმით ედრები კერპებს,
აკრძალულს, მაგრამ გაქვავებულ დროს ვერ ელევო,
ვინდა, ბრძენით უძრაობის შუქში შეჩერდე
და გაუშლელად დაიმონმო მშრალი ხელები.

და მაინც, მაინც ვერ ჩერდები, არარსებობის
განცდებს იბედებ სულნაკლულის გულმოდგინებით,
დასაწყისს ეძებ, იგონებ და ბოლოს ეცნობი,
თუმცა ბოლოსაც უწერტილოდ აღარ სჭირდები.

ზაზა ბიბილაშვილი:

„პოეზია უშენოდაც არსებობს“

— ჩანანერების წიგნში ამოვიკითხე — ეტყობა, ორი ლექსიდან ერთის წერა უნდა აირჩიო: რომლის წაკითხვა-ც შეიძლება ან რომლის თარგმნაც შეიძლებაო. „ეტყობა, ბრიყვულად, პირველის წერა ავირჩიე, ჯერჯერობით“... ეს „ჯერჯერობით“ ისევ გრძელდება?

— ეგრე გამოდის, რომ „ჯერჯერობით“ ჯერჯერობით გრძელდება. იმის ბოლომდე წარმოდგენა ცოტა მაშინებს კიდევ, თუ რა ძალისხმევას მოითხოვს დიდი წიგნების სრულფასოვანთან მიახლოებულად თარგმნა. პოეზიის სრულფასოვანთან მიახლოებულად თარგმნა კი შეუძლებელთან მიახლოებულიც მგონია... ახლა ფრანკფურტის ბაზრობის ამბებია, ანუ თითქოს ყველაზე შეუფერებელი დრო ქართული ლიტერატურის თარგმნაზე საწინააღმდეგო ღონისძიებები ჩნდება, ამ მოვლენის ეგიდით განუხლები სამუშაოების დადებითი შედეგები შეუქცევადი აღმოჩნდეს და მხოლოდ ერთი წარმატებული კამპანიით არ შემოიფარგლოს. თუმცა უკვე და მაინც მგონია, რომ საზღვარგარეთ ნამდვილი ქართული პოეზიის ნამდვილად გასატანად გაც-ილებით მეტი ძალისხმევა და რესურსია საჭირო. თან, სწორი და სამართლიანიც იქნება, ყველა ტიპის პოეზიას მიეცეს შანსი, უცხოელ მკითხველამდე მიაღწიოს; და არა პირიქით — საზღვრებზე გადასვლის სურვილმა აიძულოს ქართული პოეზია, წინასწარ გაჭრილ, ვინრო, ერთნაირ კალაპოტში მოექცეს; აიძულოს, უბრალოდ, უარი თქვას ენაზე, მისგან მიღებულ შესაძლებლობებზე... არადა, ფაქტია — სწორედ აქედან დაძვრულა პრაქტიკული ლიტერატურული პროცესი. პრობლემის ფინანსურ ნაწილზე საუბარი გამჭვირდება. საერთოდ, სიმართლე გითხრათ, საბჭოეთის დროიდან არ მომწონს ადამიანებისთვის მათივე ინტერესების, გნებავთ, აშკარა სიკეთების თავს მოხვევა. ყოველ შემთხვევაში, მე, როგორც ავტორი, უფრო მშვიდად ვი-გრძნობდი თავს, პოეტურ პროდუქციას მომხმარებელი რომ ყიდულობდეს და არა სახელმწიფო იძენდეს ამ მომხმარებლისთვის პოეტის წიგნსა თუ საჯარო გამოსვლას. მაგრამ როცა სახელმწიფო ისე იქცევა, თითქოს აღარ იცოდეს, შემოსავლები სად წაიღოს... მოკლედ, სახელმწიფომ (საზოგადოებამ) უნდა აირჩიოს, რაში დახარჯოს მილიონები — ვთქვათ, ფეხბურთში და შედეგად მიიღოს მხოლოდ ნახევრად საფეხბურთო ქვეყნების კლუბებში ნორმალურ ხელფასად დასაქმებული რამდენიმე ქართველი ფეხბურთელი, თუ — ქართული ლიტერატურის განვითარებაში, მისთვის უცხოელი მკითხველის მოზიდვაში, წიგნის პოპულარიზაციაში, ლიტერატურული და მათზე პირდაპირ თუ ირიბად მიმართული ჰუმანისტური ღონისძიებების მხარდაჭერაში... თუმცა, საგარეოდ, ჩვენს სახელმწიფოს უკვე გაკეთებული აქვს ეს არჩევანი... ხოლო თუ ლიტერატურაშიც იხარჯება სერიოზული ფული და მე არ ვიცი, ბოდიში. ის კი ვინ იცის, ლიტერატურისკენ სახელმწიფოს სავარაუდო შემობრუნება როგორ აისახება კონკრეტული ავტორებისა და ტექსტების თარგმნა-უთარგმნელობაზე. ყველას (მათ შორის, ყველა მწერლის) ბედი როდი ემთხვევა თავისი სამშობლოს ბედს. ასეთი ლაპარაკის შემდეგ კი, უბრალოდ, უსამართლობა იქნება იმის აღუნიშნაობა, რომ, სწორედ ფრანკფურტის მოვლენებთან დაკავშირებით, ჩემი ორი ლექსიც ითარგმნა გიორგი ლობჯანიძის მიერ შედგენილი გერმანულენოვანი ანთოლოგიისთვის. არა, ნამდვილად უნდა აღმეჩინა, რაკი აქამდე — თარგმნა და გერმანია კი არა — ქართულ ანთოლოგიაშიც არასოდეს მოვხვედრილვარ (თუ არ ჩავთვლით იმ უზარმაზარ შავ წიგნს, რომელშიც ყველა შევიდა, ვისაც საქართველოში კალმისთვის ან კლავიატურისთვის ხელი შეუხია).

— ახალი კრებული მზადდება, ახალი ლექსებით, ახალი რითმებით, ხასიათებით. როდის უნდა ველოდეთ მის გამოსვლას, ვინ გამოსცემს და ორიოდ სიტყვით — როგორ წარადგენდით მას?

— ამ ინტერვიუს გამოქვეყნებას, წესით, ფეხდაფეხ უნდა მოჰყვეს ჩემი ლექსების ახალი კრებულის გამოცემა. და ლიტერატურის მოყვარული (ან მისი მსგავსი) საზოგადოება ფრანკფურტის მოვლენებიდან ყურადღებას გაითავისუფლებს თუ არა, ამ წიგნის გაც-ნობასაც შეიძლება; რა თქმა უნდა, სურვილის შემთხვევაში. კრებულს „ნოდარ დუმბაძის გამომცემლობა“ გამოსცემს. სასიამოვნოა, რომ კლასიკოსის სახელს ჩემი წიგნი ასე მაინც დაუკავშირდება. კიდევ რა რეკლამა გავაკეთო? ჰო, იმედი მაქვს, მომავალში ამაზე უკეთეს წიგნსაც დავწერ, მაგრამ ისიც მგონია, რომ უკვე დანერ-ილ წიგნებს შორის ეს, ბოლო, საუკეთესო გამოვიყვანე...

ესაუბრა თამარ ჟურული

ყარამან ჯიქურაული

* სამჯერ იძახა მამალმა გამოაფხიზლა სოფელი, ხე და ქვაც კი იშმუშნება მდინარე — მათი მცოფელი. მარტო კლდე დახვდა მღვიძარი — მზის სამგზის უარმყოფელი...

* დამძიმდნენ ქუთუთოები, სიფხიზლეს ველარ ზიდავენ, თვალჭრელი ფიქრის ხბოები შემოაბრუნეს გზიდანვე.

პაპლის დეფაქტი

დიდხანს ვუყურე. ბოლოს მივხვდი — ცალი ფრთა სამარეში ჰქონდა.

სულს აღსარება

მარჯვედ ვეფარებოდი სხეულს. თვალთა ღიობიდან მაინც შემნიშნეს.

* გადავავორეთ ზამთარიც, როგორც აკლდამის ლოდი... რალას უყურებ ამ თარიღს, ქრისტეს აღდგომაზე, მოდი!

რენე კალანდიას ხსოვნას

რენე, პაპის მეგობარო, პაპის მეგობარო რენე, ჩემ მოვლამდე დრო გექნება, ხსოვნის სახლი აიშენე. როცა მოვალ, კვლავ გვეტყუმრე, დაჯექი და დაისვენე.

* შენ მაინც გგავდე, მამაჩემო, სიბერეში სარკეში ჩახედვის აღარ შემეშინდებოდა.

* შენს სულს რამე შემოაცვი, ხორცილები უჩანს.

ფაშურ კილოზა

გავბეზრდი ხორცში ყოფნითა, ღმერთო, შინ მინდა ისევა, მე ჯეელობაც მყოფნიდა, მიბერეს რალად მისევა?! როგორც მყივანა წისქვილი,* წლებით დაღლილი, ისე ვარ...

* მიყვანა წისქვილი — საფეხვარი გუთავადება და ცარელა დოლაბები ჭრილს დაინყებს, იმაზე იტყვიან, ყვივსო.

* ორი ლერი შეშა მიჰქონდა — 15 წუთის ცეცხლი ხელში ეკავა.

* ეს ერთხელ მოხდა — 30 წლის ღურგალი ღმერთმა გააქადაგა. მოუსმინეს და ასე შეიგონეს — ღურგალს მიაგეს ღურგლისა და ხის ჯვარზე გააკრეს.

* მიხმობენ ყვავილთა მოყვარულს და მაინც ყვავილებს მიხმობენ...

* იმის ხსოვნა გაიცრია, ჩვენ რო გვეკუთნოდა რინა. ხიშტით არა, დავინყვით უფრო იკარგება მინა.

* სიძულვილს ისე გაუშინაურდა, ბავშვი მოანათვლინა.

* მიყვარს აპრილში ზამთრის მობრუნება. ნადრევედ მოხეიქეთა თავზე შურისგების მახვილის აღმართვა — ადამიანებისთვის დილის ძილის გამწარება, თოთო კვირტების აკვნებში დახოცვა. რატომ მობრუნდი, ზამთარო, ვინ გითხრა, რომ გაზაფხულს მეზარბაზნენი არა ჰყავს?

* უფალო, რატომ არ ესმით ჩემი, ნუთუ მეც კედლები ამყავდა ბაბილონი?!

სუმრობაგაშვიტო, სალალოონი

* თმაო, ამოდი, ამოდი, ნუ ეფარები ფორასა, ერთ ღერს მეორე ღერისგან ცხრა სანტიმეტრი შორავსა.

* თუ ქალი არი თვითკმარი, ვერ გაუბედავს თვით ქმარი.

* როცა ვახსენე ვანის ქვაბები, სანტიმეტრიკოსმა ცქვიტა ყურები.

* რუსეთის მფარველობაზე დავწერე დისერტაცია — როგორ ზრუნავდა ორას წელს ჩვენს ერზე ის ერტაცია.

ლიტერატურული გაზეთი

საქართველოს განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის სამინისტრო

საქართველოს მხარეთმცოდნეობის ინსტიტუტი

რედაქტორი ირაკლი ჯავახიძე

რედაქტორის მოადგილე უჩა შერაზადიშვილი

ჟურნალისტი თამარ ჟურული

მობ. ტელ.: (577)742277; (599)269852; e-mail: litgazeti@yahoo.com

ISSN 2346-7940

9 772346 794004